

รายงาน

ของ

คณะกรรมการการวิสามัญ

ยกร่างข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา

พ.ศ.

วุฒิสภา

สำนักกรรมการ ๑
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

(สำเนา)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะกรรมาธิการวิสามัญกร่างข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ.

ที่ สว (กมธ๑) ๐๐๐๙/(ร ๑๒)

วันที่ ๔ เมษายน ๒๕๕๑

เรื่อง ร่างข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ.

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

ตามที่ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒ (สมัยสามัญทั่วไป) วันศุกร์ที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๑ ได้มีมติตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อทำหน้าที่กร่างข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๓๔ โดยได้กำหนดระยะเวลาการปฏิบัติงานตามภารกิจไว้ ๓๐ วัน นับแต่วันที่วุฒิสภามอบหมาย ซึ่งกรรมาธิการวิสามัญคณะนี้ประกอบด้วย

๑. นายคำคุณ สิทธิสมาน	๒. นางจิรวรรณ จงสุทธนามณี วัฒนศิริธร
๓. นายโชติรัส ชวนิชย์	๔. พลเรือเอก ณรงค์ ยุทธวงศ์
๕. นายต่วนอัปดุลเลาะห์ ดาโอ๊ะมารีโย	๖. นางนิลวรรณ เพชรบุรณิน
๗. นายบวรศักดิ์ คณาเสน	๘. นายมณฑิเยร บุญตัน
๙. นางสาวรสนา โตสิตระกุล	๑๐. พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช
๑๑. นายวรินทร์ เทียมจรัส	๑๒. นายวิทวัส บุญญสถิตย์
๑๓. นายสมชาย แสวงการ	๑๔. นายสมัคร เขาวงกนันท
๑๕. นายสิริวัฒน์ ไกรสินธุ์	๑๖. นายสุพจน์ โพธิ์ทองคำ
๑๗. นายสุรัชย์ เลียงบุญเลิศชัย	๑๘. นางสุวิมล ภูมิสิงหาราช
๑๙. นายสุวิศว์ เมฆเสรีกุล	๒๐. นายโสภณ ศรีมาเหล็ก
๒๑. นายอโณทัย ฤทธิปัญญาวงศ์	๒๒. นายอนุรักษ์ นิยมเวช
๒๓. พลตำรวจเอก อำนวย เพชรศิริ	

/บัดนี้...

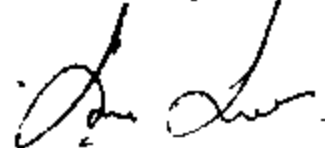
บัดนี้ คณะกรรมการวิสามัญ ฯ ได้พิจารณาขอร่างข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ.
เสร็จแล้ว จึงกราบเรียนมาเพื่อได้โปรดนำเสนอต่อที่ประชุมวุฒิสภาพิจารณาต่อไป

(ลงชื่อ) พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช

(เลิศรัตน์ รัตนวานิช)

ประธานคณะกรรมการวิสามัญ
ขอร่างข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ.
วุฒิสภา

สำเนาถูกต้อง

(นายสุรัตน์ หวังต่อลาภ)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานคณะกรรมการวิสามัญ ๒

สำนักกรรมการ ๑

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักกรรมการ ๑

โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๑๖๖-๗

โทรสาร ๐ ๒๘๓๑ ๙๑๖๗

ณัฐธิดา พิมพ์

พีรพล วิภาภรณ์ อรกานต์ ทาน

รายงานของคณะกรรมการวิสามัญ
ยกร่างข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ.
วุฒิสภา

ตามที่ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒ (สมัยสามัญทั่วไป) วันศุกร์ที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๑ ได้มีมติตั้งกรรมการวิสามัญชั้นคณะหนึ่งเพื่อทำหน้าที่ยกร่างข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๓๔ โดยได้กำหนดระยะเวลาการปฏิบัติงานตามภารกิจไว้ ๓๐ วัน นับแต่วันที่วุฒิสภามอบหมาย

บัดนี้ คณะกรรมการวิสามัญ ฯ ได้ดำเนินการยกร่างข้อบังคับการประชุมดังกล่าวเสร็จแล้วปรากฏผล ดังนี้

๑. ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญ ฯ ได้มีมติเลือกตำแหน่งต่าง ๆ ดังนี้

๑.๑ พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช	เป็นประธานคณะกรรมการวิสามัญ ฯ
๑.๒ นายวรินทร์ เทียมจรัส	เป็นรองประธานคณะกรรมการวิสามัญ ฯ คนที่หนึ่ง
๑.๓ นางจิราวรรณ จงสุทธนามณี วัฒนศิริธร	เป็นรองประธานคณะกรรมการวิสามัญ ฯ คนที่สอง
๑.๔ นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย	เป็นเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ ฯ
๑.๕ นางสาวิมล ภูมิสิงหราช	เป็นรองเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ ฯ
๑.๖ นายคำคุณ สิทธิสมาน	เป็นโฆษกคณะกรรมการวิสามัญ ฯ
๑.๗ นายสิริวัฒน์ ไกรสินธุ์	เป็นโฆษกคณะกรรมการวิสามัญ ฯ

๒. การดำเนินงานของคณะกรรมการวิสามัญ ฯ

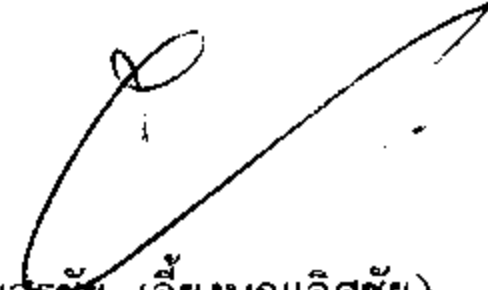
๒.๑ คณะกรรมการวิสามัญ ฯ ได้ดำเนินการยกร่างข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา โดยที่ประชุมได้มีมติให้นำข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ ข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๙ และร่างข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. เป็นแนวทางในการพิจารณา และได้มีการแก้ไขให้สอดคล้องกับบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน และแนวทางปฏิบัติ โดยให้ใช้ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ เป็นหลักในการพิจารณา

๒.๒ คณะกรรมการวิสามัญ ฯ ได้จัดให้มีการสำรวจความคิดเห็นจากสมาชิกวุฒิสภา เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการด้วย

(๒)

๓. ผลการพิจารณา

คณะกรรมการวิสามัญ ฯ ได้ดำเนินการยกร่างข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ.
เสร็จแล้ว และนำเสนอมาพร้อมทั้งรายงานนี้ด้วยแล้ว

(นายสุรชัย เลียงบุญเลิศชัย)

เลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ
ยกร่างข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ.
วุฒิสภา

ร่าง
ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา
พ.ศ.

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๓๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช ๒๕๕๐ วุฒิสภาจึงตราข้อบังคับการประชุมวุฒิสภาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

- ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ.”
- ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป
- ข้อ ๓ ให้ยกเลิกข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๔
- ข้อ ๔ ให้ประธานวุฒิสภารักษาการตามข้อบังคับนี้ และมีอำนาจวางระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามข้อบังคับนี้

หมวด ๑
การเลือกประธานวุฒิสภาและรองประธานวุฒิสภา

ข้อ ๕ ในการเลือกประธานวุฒิสภาและรองประธานวุฒิสภาครั้งแรก ให้สมาชิกวุฒิสภา
เชิญสมาชิกผู้มีอายุสูงสุดซึ่งอยู่ในที่ประชุมวุฒิสภาเป็นประธานชั่วคราวของที่ประชุม เพื่อให้ที่ประชุมวุฒิสภา
ดำเนินการเลือกตั้งประธานวุฒิสภาและรองประธานวุฒิสภา และเพื่อให้ที่ประชุมวุฒิสภาดำเนินการในเรื่องอื่น
ที่จำเป็นจะต้องประชุมปรึกษาในการประชุมครั้งนั้นด้วย

ในการดำเนินการเลือกตั้งตามวรรคหนึ่ง ถ้าผู้เป็นประธานชั่วคราวของที่ประชุม
ได้รับการเสนอชื่อเป็นประธานวุฒิสภาหรือรองประธานวุฒิสภา ให้สมาชิกผู้มีอายุสูงสุดในลำดับถัดไป
ซึ่งอยู่ในที่ประชุมเป็นประธานชั่วคราวของที่ประชุม

ข้อ ๖ ในการเลือกประธานวุฒิสภา สมาชิกแต่ละคนมีสิทธิเสนอชื่อสมาชิกได้หนึ่งชื่อ การเสนอนั้นต้องมีผู้รับรองไม่น้อยกว่าสิบคน

ก่อนที่จะดำเนินการเลือกตั้งประธานวุฒิสภานั้น ให้ผู้ได้รับการเสนอชื่อตามวรรคหนึ่ง กล่าวแสดงวิสัยทัศน์ในการที่จะดำรงตำแหน่งต่อที่ประชุมวุฒิสภาภายในเวลาที่ที่ประชุมวุฒิสภากำหนด

ถ้ามีการเสนอชื่อผู้ใดเพียงชื่อเดียว ให้ถือว่าผู้นั้นได้รับเลือก

ถ้ามีการเสนอชื่อสองชื่อหรือมากกว่าสองชื่อ ให้มีการลงคะแนนเป็นการลับโดยการเขียนชื่อ ผู้ซึ่งตนประสงค์จะเลือกลงบนแผ่นกระดาษ ใส่ซองที่เจ้าหน้าที่จัดให้แล้ว ให้เรียกชื่อสมาชิกตามลำดับอักษร มาลงคะแนนเป็นรายคน โดยนำซองใส่ลงในภาชนะที่จัดไว้เพื่อการนั้น ในการตรวจนับคะแนน ให้ประธาน ของที่ประชุมเชิญสมาชิกไม่น้อยกว่าห้าคนเป็นกรรมการตรวจนับคะแนน

กรณีมีการเสนอชื่อสองชื่อ ให้ผู้ได้คะแนนสูงสุดเป็นผู้ได้รับเลือก ถ้าได้คะแนนสูงสุดเท่ากัน ให้เลือกใหม่อีกครั้งหนึ่ง แต่ถ้าคะแนนเท่ากันอีก ให้ใช้วิธีจับสลาก

กรณีมีการเสนอชื่อมากกว่าสองชื่อ ให้ผู้ได้คะแนนสูงสุดและมีคะแนนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกที่มาประชุมเป็นผู้ได้รับเลือก แต่ถ้าผู้ได้คะแนนสูงสุดมีคะแนนไม่ถึงกึ่งหนึ่งของจำนวน สมาชิกที่มาประชุม ให้ดำเนินการดังนี้

(๑) ถ้ามีผู้ได้คะแนนสูงสุดลำดับแรกหนึ่งคน และผู้ได้คะแนนสูงสุดลำดับที่สองหนึ่งคนให้นำชื่อผู้ได้คะแนนสูงสุดสองลำดับดังกล่าวมาให้สมาชิกลงคะแนน หรือ

(๒) ถ้ามีผู้ได้คะแนนสูงสุดลำดับแรกเกินกว่าหนึ่งคนให้นำชื่อผู้ได้คะแนนสูงสุดดังกล่าวมาให้สมาชิกลงคะแนน หรือ

(๓) ถ้ามีผู้ได้คะแนนสูงสุดลำดับแรกหนึ่งคนและมีผู้ได้คะแนนสูงสุดลำดับที่สองเกินกว่าหนึ่งคนให้นำชื่อผู้ได้คะแนนสูงสุดลำดับแรกและลำดับที่สองทุกคนมาให้สมาชิกลงคะแนน

ทั้งนี้ ให้ผู้ได้คะแนนสูงสุดเป็นผู้ได้รับเลือก แต่ถ้าคะแนนเท่ากัน ให้ใช้วิธีจับสลาก

ให้ประธานของที่ประชุมประกาศชื่อผู้ได้รับเลือกต่อที่ประชุมวุฒิสภา และสั่งให้เจ้าหน้าที่ ทำลายบัตรออกเสียงลงคะแนนนั้นด้วย

ข้อ ๗ ในการเลือกรองประธานวุฒิสภา ให้นำความในข้อ ๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่วุฒิสภามีมติให้มีรองประธานวุฒิสภาสองคนให้เลือกรองประธานวุฒิสภาคนที่หนึ่งก่อน แล้วจึงเลือกรองประธานวุฒิสภาคนที่สอง

ข้อ ๘ ในการเลือกประธานวุฒิสภาหรือรองประธานวุฒิสภาแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้นำความ ในข้อ ๖ และข้อ ๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๙ เมื่อได้เลือกประธานวุฒิสภาและรองประธานวุฒิสภาแล้ว ให้เลขาธิการวุฒิสภามีหนังสือแจ้งไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อนำความขึ้นกราบบังคมทูล

เมื่อพระมหากษัตริย์ได้ทรงแต่งตั้งประธานวุฒิสภาและรองประธานวุฒิสภาแล้ว ให้เลขาธิการวุฒิสภาส่งสำเนาประกาศพระบรมราชโองการไปยังสภาผู้แทนราษฎร ศาลรัฐธรรมนูญ ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง และองค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญเพื่อทราบด้วย

หมวด ๒

อำนาจและหน้าที่ของประธานวุฒิสภา รองประธานวุฒิสภา และเลขาธิการวุฒิสภา

ข้อ ๑๐ ประธานวุฒิสภามีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) ควบคุมและดำเนินกิจการของวุฒิสภามาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ
- (๒) เป็นประธานของที่ประชุมวุฒิสภา
- (๓) รักษาความสงบเรียบร้อยในที่ประชุมวุฒิสภาตลอดถึงบริเวณที่ประชุมวุฒิสภา
- (๔) เป็นผู้แทนวุฒิสภาในกิจการภายนอก
- (๕) แต่งตั้งกรรมการเพื่อดำเนินกิจการใด ๆ อันเป็นประโยชน์ต่อกิจการของวุฒิสภา
- (๖) อำนาจและหน้าที่อื่นตามที่มิกฎหมายบัญญัติไว้หรือตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้

ข้อ ๑๑ รองประธานวุฒิสภามีอำนาจและหน้าที่ช่วยประธานวุฒิสภาในกิจการอันเป็นอำนาจและหน้าที่ของประธานวุฒิสภา หรือปฏิบัติการตามที่ประธานวุฒิสภามอบหมาย

ในกรณีที่ไม่มีประธานวุฒิสภาหรือประธานวุฒิสภาไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานวุฒิสภาคคนที่หนึ่งเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา ถ้าทั้งประธานวุฒิสภาและรองประธานวุฒิสภาคคนที่หนึ่งไม่มีหรือไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานวุฒิสภาคคนที่สองเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา

ข้อ ๑๒ เลขาธิการวุฒิสภามีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) นัดประชุมวุฒิสภา และนัดประชุมคณะกรรมการครั้งแรก
- (๒) เชิญผู้เป็นประธานชั่วคราวของที่ประชุมวุฒิสภาและที่ประชุมคณะกรรมการเข้าปฏิบัติหน้าที่
- (๓) ช่วยประธานของที่ประชุมในการควบคุมการนับคะแนนเสียง
- (๔) ควบคุมการทำรายงานการประชุมทั้งปวง
- (๕) ยืนยันมติของวุฒิสภาไปยังผู้ที่เกี่ยวข้อง
- (๖) รักษาสรรพเอกสาร ข้อมูล และทรัพย์สินของวุฒิสภา

- (๗) ควบคุมการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามระเบียบที่ประธานวุฒิสภากำหนด
- (๘) กำกับดูแลการปฏิบัติงานของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมาย และข้อบังคับนี้อย่างมีประสิทธิภาพ
- (๙) หน้าที่อื่นตามที่มีกฎหมายบัญญัติไว้ หรือตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้ หรือตามที่ประธานวุฒิสภามอบหมาย

หมวด ๓
การประชุมวุฒิสภา

ส่วนที่ ๑
วิธีการประชุม

ข้อ ๑๓ การประชุมวุฒิสภาย่อมเป็นการเปิดเผย แต่ถ้าคณะรัฐมนตรีหรือสมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภาร้องขอให้ประชุมลับ ก็ให้ประชุมลับ

ในการประชุมวุฒิสภาเฉพาะที่เป็นการเปิดเผย ให้บุคคลภายนอกเข้าฟังการประชุมได้ตามระเบียบที่ประธานวุฒิสภากำหนดไว้ และให้ประธานวุฒิสภาจัดให้มีการถ่ายทอดการประชุมทางวิทยุกระจายเสียงและหรือวิทยุโทรทัศน์ และจัดให้มีการถ่ายทอดการประชุมทางเครื่องขยายเสียงและหรือวิทยุโทรทัศน์วงจรปิดภายในบริเวณของรัฐสภา และล่ามภาษามือ หากมีเหตุขัดข้องให้แจ้งที่ประชุมทราบ

ในการประชุมลับ ผู้ที่จะอยู่ในที่ประชุมวุฒิสภาหรือ ณ ที่ใดในระหว่างที่จะฟังการประชุมได้ก็แต่เฉพาะสมาชิก รัฐมนตรี และผู้ที่ได้รับอนุญาตจากประธานของที่ประชุม และห้ามใช้เครื่องบันทึกเสียงหรือเครื่องมือสื่อสารใดๆ ยกเว้นการบันทึกของวุฒิสภา

ข้อ ๑๔ ให้มีการประชุมวุฒิสภาครั้งแรกภายในสิบวันนับแต่วันเปิดสมัยประชุมสามัญหรือวิสามัญของรัฐสภา เว้นแต่ประธานวุฒิสภาเห็นว่าไม่มีวาระที่จะพิจารณา ในกรณีเช่นนั้นให้ประธานวุฒิสภาแจ้งให้สมาชิกทราบล่วงหน้า

การประชุมครั้งต่อไปให้เป็นไปตามมติที่ประชุมวุฒิสภา ประธานวุฒิสภาอาจสั่งงดการประชุมครั้งใดก็ได้เมื่อเห็นว่าไม่มีเรื่องที่เหมาะสมจะบรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุม แต่ต้องแจ้งให้สมาชิกทราบล่วงหน้า

ในกรณีที่ประธานวุฒิสภาเห็นสมควรหรือสมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภาเข้าชื่อร้องขอต่อประธานวุฒิสภาให้เรียกประชุมเป็นพิเศษ ก็ให้เรียกประชุมได้

ข้อ ๑๕ การนัดประชุมให้ทำเป็นหนังสือ เว้นแต่เมื่อได้แจ้งนัดในที่ประชุมวุฒิสภาแล้ว จึงให้ทำหนังสือแจ้งเฉพาะสมาชิกที่ไม่ได้มาประชุม

การนัดประชุมให้นัดล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวัน แต่ประธานวุฒิสภาจะนัดเร็วกว่านั้นก็ได้อ เมื่อเห็นว่าเป็นเรื่องด่วน

ข้อ ๑๖ ภายใต้ข้อบังคับข้อ ๑๐๗ ให้ส่งระเบียบวาระการประชุมกับเอกสารที่เกี่ยวข้องไปพร้อมกับหนังสือนัดประชุม แต่ประธานวุฒิสภาจะส่งเพิ่มเติมอีกในเวลาใดก็ได้ตามที่เห็นว่าจำเป็นหรือสมควร

ข้อ ๑๗ การนัดประชุมหรือการส่งเอกสารตามข้อ ๑๕ หรือข้อ ๑๖ อาจดำเนินการทางโทรสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศประเภทอื่นเมื่อประธานวุฒิสภาเห็นสมควรก็ได้

ข้อ ๑๘ การจัดระเบียบวาระการประชุม ให้จัดลำดับดังต่อไปนี้

- (๑) เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม
- (๒) รับรองรายงานการประชุม
- (๓) กระทู้ถาม
- (๔) เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว
- (๕) เรื่องที่ค้างพิจารณา
- (๖) เรื่องที่เสนอใหม่
- (๗) เรื่องอื่น ๆ

ในกรณีที่ประธานวุฒิสภาเห็นว่าเรื่องใดเป็นเรื่องด่วน จะจัดไว้ในลำดับใดของระเบียบวาระการประชุมก็ได้

ข้อ ๑๙ ให้สมาชิกผู้มาประชุมลงชื่อในสมุดที่จัดไว้ก่อนเข้าประชุมทุกครั้ง และเมื่อมีสัญญาณให้เข้าประชุม ให้สมาชิกเข้านั่งในที่ที่จัดไว้

เมื่อมีสมาชิกลงชื่อมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่จึงจะเป็นองค์ประชุม เว้นแต่ในกรณีพิจารณาระเบียบวาระกระทู้ถาม ถ้ามีสมาชิกลงชื่อมาประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ก็ให้ถือว่าเป็นองค์ประชุมพิจารณาได้

เมื่อประธานของที่ประชุมขึ้นบัลลังก์ ให้ผู้ที่อยู่ในที่ประชุมวุฒิสภายืนขึ้นจนกว่าประธานของที่ประชุมจะได้นั่งลง

ข้อ ๒๐ เมื่อพ้นกำหนดเวลาประชุมไปสามสัปดาห์แล้ว จำนวนสมาชิกยังไม่ครบองค์ประชุม ประธานของที่ประชุมจะสั่งให้เลื่อนการประชุมไปก็ได้

ข้อ ๒๑ เมื่อถึงกำหนดเวลาประชุมหรือพ้นกำหนดเวลาประชุมไปสามสัปดาห์แล้ว ประธาน วุฒิสภาและรองประธานวุฒิสภาไม่อาจมาประชุมได้ ให้เลขาธิการวุฒิสภาแจ้งให้ที่ประชุมวุฒิสภาทราบ ในกรณีเช่นนี้ให้เลขาธิการวุฒิสภาขออนุมัติที่ประชุมวุฒิสภา เพื่อเชิญสมาชิกผู้มีอายุสูงสุดซึ่งอยู่ในที่ประชุม วุฒิสภาเป็นประธานชั่วคราวของที่ประชุม เพื่อให้ที่ประชุมวุฒิสภาดำเนินการเลือกตั้งประธานเฉพาะคราว สำหรับการประชุมครั้งนั้น โดยให้นำความในข้อ ๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม ส่วนการลงคะแนนเลือกตั้ง ประธานเฉพาะคราว ให้กระทำเป็นการเปิดเผยตามข้อ ๖๗

ข้อ ๒๒ ในการประชุมวุฒิสภา ให้ที่ประชุมวุฒิสภาพิจารณาเฉพาะเรื่องที่มีอยู่ในระเบียบ วาระการประชุม และต้องดำเนินการพิจารณาตามลำดับระเบียบวาระการประชุมที่จัดไว้ เว้นแต่ที่ประชุม วุฒิสภาจะได้ลงมติเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๒๓ ผู้ใดประสงค์จะกล่าวถ้อยคำต่อที่ประชุมวุฒิสภา ให้ยกมือขึ้นพ้นศีรษะ เมื่อประธาน ของที่ประชุมอนุญาตแล้วจึงยืนขึ้นกล่าวได้ และต้องเป็นคำกล่าวกับประธานของที่ประชุม

ข้อ ๒๔ ถ้ารัฐมนตรี ศาลรัฐธรรมนูญ ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง องค์การตามรัฐธรรมนูญ หรือผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมาย ขอลงหรือชี้แจงเรื่องใดที่เกี่ยวข้องต่อที่ประชุมวุฒิสภา ให้ประธานของที่ประชุม พิจารณาอนุญาต

สมาชิกอาจซักถามเพื่อความกระจ่างแจ้งในเรื่องที่กลงหรือชี้แจงนั้นก็ได้

ข้อ ๒๕ ในกรณีที่วุฒิสภาพิจารณาเรื่องเกี่ยวกับศาลรัฐธรรมนูญ ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง องค์การตามรัฐธรรมนูญ หรือหน่วยงานอื่นที่กฎหมายกำหนดให้ต้องรายงานผลการปฏิบัติงานต่อวุฒิสภา ให้ผู้แทนขององค์กรนั้นมีสิทธิเข้าแถลงหรือชี้แจงต่อที่ประชุมวุฒิสภาได้ เมื่อประธานของที่ประชุมอนุญาต

ในการแถลงหรือชี้แจงให้นำความในข้อ ๒๔ ข้อ ๕๕ ข้อ ๕๖ ข้อ ๕๗ และข้อ ๕๘ มาใช้บังคับ โดยอนุโลม

ข้อ ๒๖ ประธานของที่ประชุมมีอำนาจปรึกษาที่ประชุมวุฒิสภาในปัญหาใด ๆ กำหนดวิธีการ ตรวจสอบองค์ประชุม สั่งพักการประชุม เลื่อนการประชุม หรือเลิกการประชุมได้ตามที่เห็นสมควร

ถ้าประธานวุฒิสภาลงจากบัลลังก์โดยมิได้มอบหมายให้รองประธานวุฒิสภาปฏิบัติหน้าที่แทน ให้เลิกการประชุม

ข้อ ๒๗ รายงานการประชุมวุฒิสภา เมื่อคณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภาตรวจแล้ว ก่อนที่จะเสนอให้วุฒิสภารับรองให้ทำสำเนาวงไว้สามฉบับ ณ ที่ซึ่งสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาได้ประกาศ กำหนดไว้ไม่น้อยกว่าสามวัน เพื่อให้สมาชิกตรวจดูได้

รายงานการประชุมวุฒิสภาทุกครั้งจะต้องมีรายชื่อสมาชิกที่มาประชุม ที่ลาประชุม และที่ขาดประชุม และบันทึกการออกเสียงลงคะแนนแต่ละเรื่อง

สมาชิกมีสิทธิขอแก้ไขเพิ่มเติมรายงานการประชุมวุฒิสภาดังกล่าวให้ตรงตามที่เป็นจริง โดยยื่นคำขอแก้ไขเพิ่มเติมต่อประธานคณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภา ถ้าคณะกรรมการดังกล่าว ไม่ยอมแก้ไขเพิ่มเติมให้ตามที่ขอ สมาชิกผู้นั้นมีสิทธิที่จะยืนยันคำขอแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อขอให้วุฒิสภาวินิจฉัย

ข้อ ๒๘ ในการตรวจรายงานการประชุมวุฒิสภาครั้งใด ถ้ามีผู้ใดกล่าวถ้อยคำหรือข้อความใด ๆ และได้มีการถอนหรือถูกสั่งให้ถอนถ้อยคำหรือข้อความนั้นแล้ว ให้คณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภา พิจารณาว่าสมควรจะตัดถ้อยคำหรือข้อความดังกล่าวออกหรือไม่ ถ้าเห็นสมควรให้ตัดออก ให้บันทึกว่า “มีการถอนคำพูด” หรือ “ถูกสั่งให้ถอนคำพูด” แล้วแต่กรณี ไว้ในรายงานการประชุมวุฒิสภาครั้งนั้น ส่วนถ้อยคำ หรือข้อความที่ตัดออกให้บันทึกไว้ในรายงานการประชุมของคณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภาด้วย

ข้อ ๒๙ รายงานการประชุมวุฒิสภาครั้งใด เมื่อได้วางสำเนาไว้เพื่อให้สมาชิกตรวจดูแล้ว ถ้ามีการแก้ไขเพิ่มเติมในภายหลังโดยคณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภาแก้ไขเพิ่มเติมเอง หรือโดยสมาชิกขอให้แก้ไขเพิ่มเติมก็ตาม ในคราวที่วุฒิสภาพิจารณารับรองรายงานการประชุมนั้น คณะกรรมการดังกล่าวจะต้องแถลงต่อที่ประชุมวุฒิสภาถึงการแก้ไขเพิ่มเติมนั้นด้วย

ข้อ ๓๐ เมื่อวุฒิสภาได้รับรองรายงานการประชุมวุฒิสภาครั้งใดแล้ว ให้ประธานวุฒิสภา ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

ในกรณีที่มีเหตุทำให้ประธานวุฒิสภาไม่อาจรับรองรายงานการประชุมวุฒิสภาได้ ให้เลขาธิการวุฒิสภابันทึกเหตุนั้นไว้ และเป็นผู้รับรองความถูกต้องของรายงานการประชุมนั้นแทน

ข้อ ๓๑ วุฒิสภาอาจมีมติมิให้จัดรายงานการประชุมลับครั้งใดทั้งหมด หรือแต่เพียงบางส่วน ก็ได้ แต่ให้มีบันทึกพฤติการณ์ไว้

ข้อ ๓๒ การเปิดเผยรายงานการประชุมลับ ให้คณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภา พิจารณาและเสนอความเห็นเพื่อให้วุฒิสภามีมติว่าจะเปิดเผยหรือไม่

ข้อ ๓๓ วุฒิสภาอาจมีมติห้ามโฆษณาข้อความอันเกี่ยวกับความปลอดภัยหรือประโยชน์สำคัญของแผ่นดินที่มีการกล่าวหรือปรากฏในการประชุมได้

ข้อ ๓๔ ให้เลขาธิการวุฒิสภาเป็นผู้พิมพ์และผู้โฆษณารายงานการประชุมวุฒิสภา ทั้งนี้ นอกจากรายงานการประชุมลับที่มีมติของวุฒิสภาให้เปิดเผย และข้อความที่ห้ามโฆษณาตามข้อ ๓๓

ส่วนที่ ๒ การเสนอญัตติ

ข้อ ๓๕ ญัตติทั้งหลายต้องเสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือต่อประธานวุฒิสภา และต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าห้าคน ทั้งนี้ เว้นแต่ข้อบังคับนี้ได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

ข้อ ๓๖ ญัตติตามมาตรา ๑๓๓ มาตรา ๑๖๑ และมาตรา ๒๗๑ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ หรือญัตติที่คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ ไม่ต้องมีผู้รับรอง

ข้อ ๓๗ ญัตติขอให้วุฒิสภามีมติให้รัฐมนตรีผู้ใดเข้าร่วมประชุมในเรื่องใดในที่ประชุมวุฒิสภา ตามมาตรา ๑๗๗ ของรัฐธรรมนูญ ถ้าสมาชิกเป็นผู้เสนอต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าสิบคน

ข้อ ๓๘ ญัตติขอให้คณะกรรมการการสามัญประจำวุฒิสภาคณะใดคณะหนึ่งหรือญัตติขอให้วุฒิสภาดังคณะกรรมการการสามัญหรือคณะกรรมการการวิสามัญเพื่อกระทำการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของวุฒิสภา ถ้าสมาชิกเป็นผู้เสนอต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าสิบคน

ญัตติตามวรรคหนึ่ง กรณีขอให้วุฒิสภาดังคณะกรรมการการสามัญหรือคณะกรรมการการวิสามัญ แล้วแต่กรณีนั้น จะต้องระบุกิจการหรือเรื่องให้ชัดเจนและไม่ซ้ำหรือซ้อนกัน และจะต้องไม่ซ้ำหรือซ้อนกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการสามัญประจำวุฒิสภาคณะต่าง ๆ

ข้อ ๓๙ ญัตติขอให้วุฒิสภามีมติว่ากรณีมีความขัดแย้งเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ระหว่างวุฒิสภากับองค์กรตามรัฐธรรมนูญที่มีใช้ศาลตามมาตรา ๒๑๔ ของรัฐธรรมนูญ ต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่ายี่สิบคน

ข้อ ๔๐ ญัตติต่อไปนี้ไม่ต้องเสนอร่างหน้าหรือเป็นหนังสือ

- (๑) ขอให้ปรึกษาเป็นเรื่องด่วน
- (๒) ขอให้เปลี่ยนระเบียบวาระการประชุม
- (๓) ขอให้ลงมติตามข้อ ๓๑ หรือข้อ ๓๓
- (๔) ญัตติตามข้อ ๔๑ ข้อ ๖๖ ข้อ ๖๗ ข้อ ๖๘ ข้อ ๗๔ ข้อ ๑๔๐ หรือข้อ ๑๔๑
- (๕) ญัตติที่ประธานของที่ประชุมอนุญาตตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๔๑ เมื่อที่ประชุมวุฒิสภากำลังปรึกษาญัตติโดยผู้ ห้ามมิให้เสนอญัตติอื่นนอกจากญัตติ
ดังต่อไปนี้

- (๑) ขอแปรญัตติเฉพาะในเรื่องที่มีใช้ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
หรือร่างพระราชบัญญัติ
 - (๒) ขอให้รวมระเบียบวาระการประชุมที่เป็นเรื่องเดียวกัน ทำนองเดียวกัน หรือเกี่ยวเนื่องกัน
เพื่อพิจารณาพร้อมกัน
 - (๓) ขอให้ส่งปัญหาไปยังคณะกรรมการเพื่อพิจารณา หรือขอให้บุคคลใดส่งเอกสาร
หรือมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็น
 - (๔) ขอให้รวมหรือแยกประเด็นพิจารณาหรือลงมติ
 - (๕) ขอให้เลื่อนการปรึกษา
 - (๖) ขอให้ปิดอภิปราย
 - (๗) ขอให้ยกเรื่องอื่นขึ้นปรึกษา
- ญัตติตาม (๓) (๕) (๖) หรือ (๗) เมื่อที่ประชุมวุฒิสภาลงมติเห็นชอบตามที่เสนอแล้ว
ห้ามมิให้เสนอญัตติอื่นในข้อนี้

ข้อ ๔๒ ญัตติตามข้อ ๔๑ (๖) และ (๗) ห้ามมิให้ผู้ใดเสนอในคราวเดียวกับการอภิปราย
ของตน

ข้อ ๔๓ ญัตติตามข้อ ๔๑ (๗) ห้ามมิให้เสนอ

- (๑) ในการพิจารณาญัตติที่คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ
- (๒) ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญหรือร่างพระราชบัญญัติ
- (๓) ในการพิจารณาเลือก แต่งตั้ง ให้คำแนะนำ หรือให้ความเห็นชอบให้บุคคลดำรงตำแหน่งใด
ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ หรือกฎหมายอื่น
- (๔) ในการพิจารณาและมีมติให้ถอดถอนบุคคลออกจากตำแหน่ง

ข้อ ๔๔ ในกรณีที่ที่ประชุมวุฒิสภาลงมติให้ยกเรื่องอื่นขึ้นปรึกษา ญัตติเดิมเป็นอันตกไป

ข้อ ๔๕ ญัตติที่ต้องเสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือ ผู้เสนอและผู้รับรองต้องลงลายมือชื่อ
ท้ายญัตติที่เสนอ

ข้อ ๔๖ ญัตติที่ไม่ต้องเสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือ ให้ผู้รับรองแสดงการรับรองโดยวิธียกมือขึ้น
พันศีรษะ

ข้อ ๔๗ การแก้ไขเพิ่มเติมญัตติหรือการถอนญัตติที่ประธานวุฒิสภาสั่งบรรจุเข้าระเบียบวาระ
การประชุมและได้ส่งให้สมาชิกแล้ว จะกระทำได้อีกเมื่อได้รับความยินยอมของที่ประชุมวุฒิสภา

ข้อ ๔๘ การถอนคำแปรญัตติจะกระทำเมื่อใดก็ได้ แต่การขอแก้ไขเพิ่มเติมคำแปรญัตติ
จะกระทำได้เฉพาะภายในกำหนดเวลาแปรญัตติตามข้อ ๑๔๒

ข้อ ๔๙ การถอนชื่อจากการเป็นผู้ร่วมกันเสนอญัตติใด หรือจากการเป็นผู้รับรอง ให้ทำเป็น
หนังสือยื่นต่อประธานวุฒิสภา และจะกระทำได้เฉพาะก่อนที่ประธานวุฒิสภาสั่งบรรจุญัตตินั้นเข้าระเบียบ
วาระการประชุม

ในกรณีที่ประธานวุฒิสภาสั่งบรรจุญัตติตามวรรคหนึ่งเข้าระเบียบวาระการประชุมแล้ว
จะถอนชื่อได้ต่อเมื่อได้รับความยินยอมของที่ประชุมวุฒิสภา

ข้อ ๕๐ ญัตติใดถึงวาระพิจารณาในที่ประชุมวุฒิสภาแล้ว ถ้าผู้เสนอญัตติไม่ชี้แจงในที่ประชุม
วุฒิสภา หรือผู้เสนอญัตติไม่อยู่ในที่ประชุมวุฒิสภาโดยไม่มีผู้ชี้แจงแทนในฐานะผู้รับมอบหมาย ญัตตินั้น
เป็นอันตกไป เว้นแต่ที่ประชุมวุฒิสภาจะพิจารณาเห็นเป็นอย่างอื่น

คำแปรญัตติใดถึงวาระพิจารณาในที่ประชุมวุฒิสภาแล้ว ถ้าผู้แปรญัตติไม่ชี้แจงในที่ประชุมวุฒิสภา
หรือผู้แปรญัตติไม่อยู่ในที่ประชุมวุฒิสภาโดยไม่มีผู้ชี้แจงแทนในฐานะผู้รับมอบหมาย คำแปรญัตตินั้น
เป็นอันตกไป

การมอบหมายให้ชี้แจงแทนในกรณีตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองนั้นต้องมอบแก่สมาชิก
และทำเป็นหนังสือยื่นต่อประธานของที่ประชุมก่อนวาระพิจารณาญัตติหรือคำแปรญัตตินั้น

ข้อ ๕๑ ญัตติใดตกไปแล้ว ห้ามมิให้นำญัตติซึ่งมีหลักการเช่นเดียวกันขึ้นเสนออีก
ในสมัยประชุมเดียวกัน เว้นแต่ประธานวุฒิสภาจะอนุญาตในเมื่อพิจารณาเห็นว่าพฤติการณ์ได้เปลี่ยนแปลงไป

ส่วนที่ ๓
การอภิปราย

ข้อ ๕๒ ผู้มีสิทธิอภิปรายก่อนคือผู้เสนอญัตติ แต่ถ้าผู้เสนอญัตติมีหลายคน ให้ประธานของที่ประชุมอนุญาตให้ใช้สิทธิอภิปรายก่อนได้เพียงคนเดียว

กรรมการซึ่งได้สงวนความเห็น กรรมการผู้รับมอบหมายจากกรรมการซึ่งได้สงวนความเห็น ผู้แปรญัตติซึ่งได้สงวนคำแปรญัตติ หรือสมาชิกผู้รับมอบหมายจากผู้แปรญัตติซึ่งได้สงวนคำแปรญัตติไว้ในชั้นคณะกรรมการ ให้มีฐานะเสมือนเป็นผู้เสนอญัตติด้วย

ข้อ ๕๓ เมื่อผู้อภิปรายก่อนตามข้อ ๕๒ ได้อภิปรายแล้ว การอภิปรายในลำดับต่อไป จะต้องเป็นการอภิปรายสลับกันระหว่างฝ่ายคัดค้านและฝ่ายสนับสนุน เว้นแต่ในวาระของฝ่ายใดไม่มีผู้อภิปรายอีกฝ่ายหนึ่งจึงอภิปรายซ้อนได้

การอภิปรายไม่สนับสนุนและไม่คัดค้านย่อมกระทำได้โดยไม่ต้องสลับ และมีให้นับเป็นวาระอภิปรายของฝ่ายใด

ข้อ ๕๔ ถ้ามีผู้ขออภิปรายหลายคน ประธานของที่ประชุมจะให้คนใดอภิปรายก็ได้ แต่ให้คำนึงถึงผู้เสนอญัตติ ผู้แปรญัตติ ผู้รับรองญัตติหรือผู้รับรองคำแปรญัตติ และผู้ซึ่งยังไม่ได้อภิปรายด้วย

ข้อ ๕๕ การอภิปรายต้องอยู่ในประเด็นหรือเกี่ยวกับประเด็นที่กำลังปรึกษากันอยู่ ต้องไม่ฟุ้งเฟ้อวนเวียน ซ้ำซาก หรือซ้ำกับผู้อื่น หรือใช้ภาษาต่างประเทศโดยไม่จำเป็น และห้ามมิให้นำเอกสารใด ๆ มาอ่าน หรือนำวัตถุใด ๆ เข้ามาแสดงในที่ประชุมวุฒิสภา เว้นแต่ประธานของที่ประชุมจะอนุญาต แต่ทั้งนี้ไม่เป็นการตัดสิทธิสมาชิกที่จะเขียนคำอภิปรายของตนและอ่านคำอภิปรายนั้นในที่ประชุมวุฒิสภา

ห้ามมิให้ผู้อภิปรายแสดงกิริยาหรือใช้วาจาอันไม่สุภาพ ใส่ร้ายหรือเสียดสีบุคคลใด และห้ามมิให้กล่าวถึงพระมหากษัตริย์ หรือออกชื่อสมาชิกหรือบุคคลใดโดยไม่จำเป็น

ข้อ ๕๖ ถ้าประธานของที่ประชุมเห็นว่าผู้ใดได้อภิปรายพอสมควรแล้ว ประธานของที่ประชุมจะให้ผู้นั้นยุติการอภิปรายก็ได้ แม้จะมีได้ฝ่าฝืนข้อ ๕๕ ก็ตาม

ข้อ ๕๗ สมาชิกผู้ใดเห็นว่าการฝ่าฝืนข้อบังคับและประสงค์จะประท้วง ให้ยื่นและยกมือขึ้น พันศีรษะ ประธานของที่ประชุมจะต้องให้โอกาสผู้นั้นชี้แจง แล้วให้ประธานของที่ประชุมวินิจฉัยว่าได้มีการฝ่าฝืน ข้อบังคับตามที่ประท้วงนั้นหรือไม่ คำวินิจฉัยของประธานของที่ประชุมดังกล่าว ให้ถือเป็นเด็ดขาด

ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลมแก่ผู้ถูกอภิปรายพาดพิงถึงเรื่องส่วนตัว หรือเรื่องอื่นใดอันเป็นที่เสียหายแก่ผู้นั้น และเมื่อประธานของที่ประชุมวินิจฉัยว่าการอภิปรายนั้นเป็นการฝ่าฝืน ข้อบังคับ ผู้อภิปรายต้องถอนคำพูดตามคำสั่งของประธานของที่ประชุม

ข้อ ๕๘ ผู้อภิปรายอาจถอนคำพูดของตนเอง หรือเมื่อมีผู้ประท้วง หรือตามคำสั่งของ ประธานของที่ประชุมตามข้อ ๕๗

ข้อ ๕๙ การอภิปรายเป็นอันยุติ เมื่อ

- (๑) ไม่มีผู้ใดอภิปราย
- (๒) ที่ประชุมวุฒิสภาลงมติให้ปิดอภิปราย
- (๓) ที่ประชุมวุฒิสภาลงมติให้ยกเรื่องอื่นขึ้นสืบปรึกษา

ข้อ ๖๐ ในกรณีที่ประธานของที่ประชุมพิจารณาเห็นว่าได้อภิปรายกันพอสมควรแล้ว จะขอให้ที่ประชุมวุฒิสภาวินิจฉัยว่าจะปิดอภิปรายหรือไม่ก็ได้

ข้อ ๖๑ เมื่อการอภิปรายได้ยุติแล้ว ห้ามมิให้ผู้ใดอภิปรายอีก นอกจากในกรณีที่ที่ประชุม วุฒิสภาจะต้องลงมติในเรื่องที่กำลังปรึกษากันอยู่ จึงให้ผู้มีสิทธิอภิปรายก่อนอภิปรายสรุปได้อีกครั้งหนึ่ง เป็นครั้งสุดท้ายก่อนจะลงมติ เมื่อการอภิปรายได้สิ้นสุดแล้ว ให้ประธานของที่ประชุมให้สัญญาณแจ้งสมาชิก ที่มาประชุมทราบก่อนลงมติ

ข้อ ๖๒ ประธานของที่ประชุมอาจอนุญาตให้บุคคลใด ๆ ชี้แจงข้อเท็จจริงต่อที่ประชุมวุฒิสภา ก็ได้

ข้อ ๖๓ ถ้าประธานของที่ประชุมให้สัญญาณด้วยการเคาะค้อนหรือยื่นขึ้น ให้ผู้ที่กำลังพูดอยู่ หยุดพูดและนั่งลงทันที และให้ทุกคนนั่งฟังประธานของที่ประชุม

ในกรณีอ่านพระบรมราชโองการหรือกระแสพระราชดำรัส ให้ผู้อยู่ในที่ประชุมวุฒิสภานั่งฟัง ด้วยอาการสำรวมตลอดเวลาที่อ่าน

ส่วนที่ ๔
การลงมติ

ข้อ ๖๔ ในกรณีที่จะต้องมีมติของวุฒิสภา ให้ประธานของที่ประชุมขอให้ที่ประชุมวุฒิสภา
ลงมติ

การลงมติดังกล่าวต้องมีสมาชิกครบองค์ประชุม โดยให้ถือเอาเสียงข้างมากเป็นประมาณ เว้นแต่ที่มี
กฎหมายหรือข้อบังคับนี้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

ข้อ ๖๕ เสียงข้างมากตามมาตรา ๑๒๖ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ ในกรณีความเห็น
ของที่ประชุมวุฒิสภามีสองฝ่าย ให้ถือเอาจำนวนคะแนนเสียงฝ่ายที่มากกว่า และในกรณีความเห็นของที่ประชุม
วุฒิสภามีเกินสองฝ่าย ให้ถือเอาจำนวนคะแนนเสียงฝ่ายที่มากที่สุด

การออกเสียงชี้ขาดของประธานของที่ประชุม ให้กระทำเป็นการเปิดเผยโดยจะให้เหตุผล
หรือไม่ก็ได้

ข้อ ๖๖ ภายใต้บังคับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ การออกเสียงลงคะแนนให้กระทำ
เป็นการเปิดเผย เว้นแต่เมื่อสมาชิกเสนอญัตติโดยมีผู้รับรองไม่น้อยกว่ายี่สิบคนขอให้กระทำเป็นการลับ
จึงให้ลงคะแนนลับ แต่ถ้ามีสมาชิกคัดค้านและมีผู้รับรองมากกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกในที่ประชุม
วุฒิสภา ก็ให้ลงคะแนนโดยเปิดเผย

ข้อ ๖๗ การออกเสียงลงคะแนนเปิดเผยมีวิธีปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) ใช้เครื่องออกเสียงลงคะแนนตามที่ประธานวุฒิสภากำหนด

(๒) ยกมือขึ้นพร้อมศีรษะพร้อมกับแสดงบัตรลงคะแนน ผู้เห็นด้วยให้แสดงบัตรลงคะแนน
สีน้ำเงิน ผู้ไม่เห็นด้วยให้แสดงบัตรลงคะแนนสีแดง ส่วนผู้ไม่ออกเสียงให้แสดงบัตรลงคะแนนสีขาว
โดยบัตรลงคะแนนดังกล่าว ให้สมาชิกลงลายมือชื่อและหมายเลขประจำตัวสมาชิกกำกับไว้ด้วย

(๓) เรียกชื่อสมาชิกตามลำดับอักษรให้ออกเสียงลงคะแนนเป็นรายคนตามวิธีที่ประธาน
ของที่ประชุมกำหนด

(๔) วิธีอื่นใดซึ่งที่ประชุมวุฒิสภาเห็นสมควรเฉพาะกรณี

การออกเสียงลงคะแนนเปิดเผยนั้น ให้ใช้วิธีตาม (๑) จะใช้วิธีตาม (๒) (๓) หรือ (๔) ได้
ต่อเมื่อสมาชิกเสนอญัตติและที่ประชุมวุฒิสภาอนุมัติ หรือเมื่อมีการนับคะแนนเสียงใหม่ตามข้อ ๗๔

การออกเสียงลงคะแนนเปิดเผยตาม (๑) ให้ใช้เครื่องออกเสียงลงคะแนนได้จนกว่าประธาน
ของที่ประชุมจะได้สั่งปิดการออกเสียงลงคะแนน

การออกเสียงลงคะแนนเปิดเผยตาม (๒) ให้ประธานของที่ประชุมสั่งให้เจ้าหน้าที่ไปปรับบัตรลงคะแนนจากสมาชิกมาเพื่อดำเนินการตรวจนับคะแนนต่อไป

ข้อ ๖๘ การออกเสียงลงคะแนนลับมีวิธีปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) ใช้เครื่องออกเสียงลงคะแนนตามที่ประธานวุฒิสภากำหนด

(๒) เขียนเครื่องหมายบนแผ่นกระดาษใส่ซองที่เจ้าหน้าที่จัดให้ ผู้เห็นด้วยให้เขียนเครื่องหมายถูก

(✓) ผู้ไม่เห็นด้วยให้เขียนเครื่องหมายกากบาท (X) ส่วนผู้ไม่ออกเสียงให้เขียนเครื่องหมายวงกลม (O)

(๓) วิธีอื่นใดซึ่งที่ประชุมวุฒิสภาเห็นสมควรเฉพาะกรณี

การออกเสียงลงคะแนนลับตาม (๑) ให้ใช้เครื่องออกเสียงลงคะแนนได้จนกว่าประธานของที่ประชุมจะได้สั่งปิดการออกเสียงลงคะแนน

เมื่อจะมีการออกเสียงลงคะแนนลับตาม (๒) ให้สมาชิกนั่งลงในที่ที่จัดไว้ และให้ประธานของที่ประชุมสั่งให้เจ้าหน้าที่แจกกระดาษและซองให้แก่สมาชิกทุกคน และเมื่อสมาชิกเขียนเครื่องหมายบนแผ่นกระดาษใส่ซองแล้ว ให้ประธานของที่ประชุมสั่งให้เจ้าหน้าที่ไปรับมาเพื่อส่งให้แก่กรรมการตรวจนับคะแนนดำเนินการต่อไป และในการตรวจนับคะแนนให้ประธานของที่ประชุมเชิญสมาชิกไม่น้อยกว่าห้าคนเป็นกรรมการตรวจนับคะแนน

ข้อ ๖๙ ก่อนออกเสียงลงคะแนนลับ ให้ประธานของที่ประชุมให้สัญญาณแจ้งสมาชิกทราบเพื่อพร้อมที่จะออกเสียงลงคะแนนลับ

ข้อ ๗๐ ลำดับการลงมตินั้น ให้ลงมติในญัตติสุดท้ายก่อนแล้วย้อนเป็นลำดับไปหาญัตติต้น แต่มิให้ถือว่าความผิดพลาดในการเรียงลำดับดังกล่าวมานี้เป็นเหตุให้มติดังกล่าวลงคะแนนและนับคะแนนเสร็จแล้วเป็นอันเสียไป

ข้อ ๗๑ ประธานของที่ประชุมมีอำนาจสั่งให้รวมหรือแยกประเด็นพิจารณาหรือลงมติเว้นแต่ที่ประชุมวุฒิสภามีมติเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๗๒ สมาชิกซึ่งเข้ามาในที่ประชุมวุฒิสภาระหว่างการออกเสียงลงคะแนน ในกรณีออกเสียงลงคะแนนเปิดเผยตามข้อ ๖๗ (๑) หรือออกเสียงลงคะแนนลับตามข้อ ๖๘ (๑) อาจลงคะแนนได้ก่อนประธานของที่ประชุมสั่งปิดการออกเสียงลงคะแนน ในกรณีออกเสียงลงคะแนนเปิดเผยโดยวิธีอื่น อาจลงคะแนนทางฝ่ายที่ยังนับคะแนนเสียงไม่เสร็จได้ หรือในกรณีออกเสียงลงคะแนนลับโดยวิธีอื่น อาจลงคะแนนได้ก่อนประธานของที่ประชุมสั่งให้นับคะแนนเสียง

ข้อ ๗๓ เมื่อได้นับคะแนนเสียงเสร็จแล้ว ให้ประธานของที่ประชุมประกาศมติต่อที่ประชุมวุฒิสภาทันที ในกรณีเรื่องใดรัฐธรรมนูญหรือข้อบังคับนี้กำหนดไว้ว่ามติจะต้องประกอบด้วยคะแนนเสียงถึงจำนวนเท่าใด ก็ให้ประกาศด้วยว่าคะแนนเสียงถึงจำนวนที่กำหนดไว้นั้นหรือไม่

ในกรณีตามวรรคหนึ่ง ถ้าได้ประกาศมติต่อที่ประชุมวุฒิสภาจากผลการออกเสียงลงคะแนนด้วยวิธีตามข้อ ๖๘ (๒) แล้ว ให้ประธานของที่ประชุมสั่งให้เจ้าหน้าที่ทำลายบัตรออกเสียงลงคะแนนนั้นด้วย

ข้อ ๗๔ ในการนับคะแนนเสียงครั้งใด ถ้าสมาชิกเสนอญัตติโดยมีผู้รับรองไม่น้อยกว่าสิบคน ให้มีการนับคะแนนเสียงใหม่ ก็ให้มีการนับใหม่ เว้นแต่คะแนนเสียงมีความต่างกันเกินกว่าสิบคะแนน จะขอให้มีการนับคะแนนเสียงใหม่มิได้

การนับคะแนนเสียงใหม่ตามวรรคหนึ่ง ให้เปลี่ยนวิธีลงคะแนนเป็นวิธีตามข้อ ๖๗ หรือข้อ ๖๘ ซึ่งอยู่ในลำดับถัดไป แล้วแต่กรณี เว้นแต่รัฐธรรมนูญหรือข้อบังคับนี้กำหนดวิธีลงคะแนนไว้โดยเฉพาะเป็นอย่างอื่น

การนับคะแนนเสียงโดยวิธีตามข้อ ๖๗ (๓) หรือข้อ ๖๘ (๒) จะขอให้มีการนับคะแนนเสียงใหม่อีกมิได้

ข้อ ๗๕ ญัตติใดไม่มีผู้คัดค้าน ให้ประธานของที่ประชุมถามที่ประชุมวุฒิสภาว่ามีผู้เห็นเป็นอย่างอื่นหรือไม่ เมื่อไม่มีผู้เห็นเป็นอย่างอื่นให้ถือว่าที่ประชุมวุฒิสภาลงมติเห็นชอบด้วยกับญัตตินั้น

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่ญัตติที่เป็นร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญหรือร่างพระราชบัญญัติ หรือเรื่องอื่นใดที่รัฐธรรมนูญหรือข้อบังคับนี้กำหนดให้ที่ประชุมวุฒิสภาวินิจฉัยโดยการออกเสียงลงคะแนน

ข้อ ๗๖ ให้เลขาธิการวุฒิสภาจัดทำบันทึกการลงมติการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกแต่ละคน และเปิดเผยบันทึกการลงมติดังกล่าวไว้ ณ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา เพื่อให้ประชาชนเข้าไปตรวจสอบได้ เว้นแต่กรณีการออกเสียงลงคะแนนเป็นการลับ

หมวด ๔
กรรมการ

ข้อ ๗๗ ให้วุฒิสภาดั้งคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาขึ้นเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญหรือร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของวุฒิสภาหรือตามที่วุฒิสภามอบหมาย

คณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาแต่ละคณะประกอบด้วยกรรมการจำนวนไม่น้อยกว่าเก้าคนแต่ไม่เกินสิบห้าคน และให้มีจำนวนยี่สิบสองคณะ โดยให้มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) คณะกรรมการการศึกษา

มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการศึกษาของชาติ รวมทั้งศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการพัฒนาการศึกษาของไทยทั้งในประเทศและต่างประเทศ

* (๒) คณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์

มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการพัฒนาเกษตรกรรม อุตสาหกรรมการเกษตร การสหกรณ์ การพัฒนาการผลิต การแปรรูป และธุรกิจการเกษตร แนวทางการแก้ไขปัญหาอุปสรรคทางการพัฒนาการเกษตร และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๓) คณะกรรมการการคมนาคม

มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการคมนาคม ทั้งการจราจรทางบก ทางน้ำ ทางอากาศ ทางอวกาศ การขนส่งมวลชน การขนส่งสินค้า การพาณิชย์นาวี และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๔) คณะกรรมการการเงิน การคลัง การธนาคารและสถาบันการเงิน

มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการเงิน การคลัง การธนาคาร ตลาดการเงิน ตลาดทุน สถาบันการเงินของประเทศ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๕) คณะกรรมการการต่างประเทศ

มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการต่างประเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ สถานการณ์ใด ๆ ที่เกิดขึ้นอันอาจส่งผลกระทบต่อผลประโยชน์ รวมทั้งภาพลักษณ์ของประเทศ

(๖) คณะกรรมการการทหาร

มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษา เรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับกิจการทหาร การป้องกัน การรักษาความมั่นคง การปกป้องผลประโยชน์ของชาติ การพัฒนาประเทศ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๗) คณะกรรมการการท่องเที่ยว

มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษา เรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยว รวมทั้งศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการพัฒนา การท่องเที่ยวของไทยทั้งในประเทศและต่างประเทศ และกิจการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๘) คณะกรรมการการที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษา เรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการที่ดิน การจัดการทรัพยากรน้ำ การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ตลอดจนการส่งเสริม บำรุงรักษา และคุ้มครองคุณภาพสิ่งแวดล้อม ศึกษาปัญหาการใช้ การป้องกัน การแก้ไข การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

* (๙) คณะกรรมการการปกครอง

มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษา เรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดินส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น รวมถึงการปกครอง รูปแบบพิเศษ การพัฒนาระบบราชการ การปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ของรัฐ การส่งเสริมการกระจายอำนาจ พิจารณาศึกษานโยบายในการบำบัดทุกข์ บำรุงสุข รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน การป้องกันบรรเทา สาธารณภัย และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๑๐) คณะกรรมการการพลังงาน

มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษา เรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการบริหาร การส่งเสริมพัฒนา การจัดหา การใช้ การอนุรักษ์พลังงาน การแสวงหา พลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก ผลกระทบจากการจัดหาและใช้พลังงาน ความมั่นคงด้านพลังงาน และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๑๑) คณะกรรมการการพัฒนาการเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชน

มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษา เรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการเมืองและการดำเนินการอื่น ๆ เพื่อส่งเสริมการปกครอง ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข การมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดนโยบาย การตัดสินใจทางการเมือง การวางแผนพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๑๒) คณะกรรมการการยุติธรรมและการตำรวจ

มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทู้กิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษา เรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินการตามนโยบายด้านการบริหารงานยุติธรรม กระบวนการยุติธรรม การตำรวจ อัยการ และราชทัณฑ์ การปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย ป้องกันและรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๑๓) คณะกรรมการการแรงงานและสวัสดิการสังคม

มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทู้กิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษา เรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการแรงงานไทยและแรงงานต่างด้าวในประเทศ ทั้งในและนอกระบบ แรงงานไทย ในต่างประเทศ ผู้ประกอบอาชีพอิสระ การให้สวัสดิการ การประกันสังคม และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๑๔) คณะกรรมการการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การสื่อสารและโทรคมนาคม

มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทู้กิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษา เรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการบริหาร การส่งเสริมและการพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เทคโนโลยี สารสนเทศ การสื่อสาร โทรคมนาคม และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๑๕) คณะกรรมการการศาสนา คุณธรรม จริยธรรม ศิลปะและวัฒนธรรม

มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทู้กิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษา เรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการศาสนศึกษา การอุปถัมภ์และคุ้มครองศาสนา การอนุรักษ์และการสืบสานศิลปะ ประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่นและภูมิปัญญาชาวบ้าน การส่งเสริมศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม วัฒนธรรม และอัตลักษณ์ไทย และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๑๖) คณะกรรมการการศึกษา

มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทู้กิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษา เรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการศึกษา การพัฒนาการศึกษาในทุกกระดับและทุกรูปแบบของชาติ โดยคำนึงถึง ความเป็นมาตรฐาน เป็นธรรมและทั่วถึง เน้นความมีคุณธรรมและจริยธรรม จิตสาธารณะ ความเป็นไทย บนพื้นฐานการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๑๗) คณะกรรมการการเศรษฐกิจ การพาณิชย์และอุตสาหกรรม

มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทู้กิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษา เรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาการเศรษฐกิจ การพาณิชย์และอุตสาหกรรม และการส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

(๑๘) คณะกรรมการการสาธารณสุข

มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทู้กิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษา เรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการสาธารณสุข การพัฒนาระบบสุขภาพ การรักษาพยาบาล การส่งเสริมและพัฒนา สุขภาพอนามัยของประชาชนและชุมชน และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๑๙) คณะกรรมการกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ ผู้ด้อยโอกาส การพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทู้กิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษา เรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส รวมทั้งประสานกับองค์กร ภายในประเทศ ต่างประเทศ ประชาคมนานาชาติเกี่ยวกับแนวทางความร่วมมือเพื่อส่งเสริมการแก้ปัญหาเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส การส่งเสริมศักยภาพของชุมชนด้านการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ การสงเคราะห์ดูแลผู้ยากไร้ การพัฒนาสังคม การส่งเสริมความเสมอภาคและขจัดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม ต่อบุคคล การสร้างหลักประกัน ความมั่นคง และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนไทยโดยรวม และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๒๐) คณะกรรมการกิจการองค์กรตามรัฐธรรมนูญและติดตามการบริหารงบประมาณ

มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทู้กิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษา เรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินการบริหารจัดการขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ และนโยบายของรัฐบาล ในด้านงบประมาณ ติดตามและประเมินผลการรับ การใช้จ่ายเงินงบประมาณประจำปีของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ

(๒๑) คณะกรรมการการศึกษา ตรวจสอบเรื่องการทุจริต และเสริมสร้างธรรมาภิบาล

มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทู้กิจการ พิจารณาศึกษา และตรวจสอบ เรื่องการกระทำการทุจริตประพฤติมิชอบในหน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานอื่น การเสริมสร้างธรรมาภิบาล ในการบริหารราชการแผ่นดิน และศึกษาเรื่องใด ๆ เกี่ยวกับกระบวนการและมาตรการป้องกันและปราบปราม การทุจริตประพฤติมิชอบ

(๒๒) คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค

มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทู้กิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษา เรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการส่งเสริมความร่วมมือและการประสานงานระหว่างหน่วยราชการ องค์กรเอกชน และองค์กรในด้านสิทธิมนุษยชน ติดตาม ตรวจสอบการกระทำหรือการละเว้นการกระทำอันเป็นการละเมิด สิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพ การคุ้มครองผู้บริโภค ปัญหาความเดือดร้อนของผู้บริโภค และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

หากมีความจำเป็นวุฒิสภาจะตั้งคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาเพิ่มขึ้นหรือลดจำนวน คณะกรรมการลงเมื่อใดก็ได้

สมาชิกคนหนึ่งจะดำรงตำแหน่งกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาได้ไม่เกินสองคณะ เว้นแต่ สมาชิกที่ดำรงตำแหน่งเป็นประธานคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภา ให้ดำรงตำแหน่งกรรมการสามัญ ประจำวุฒิสภาได้หนึ่งคณะ ทั้งนี้ สมาชิกผู้ดำรงตำแหน่งเลขานุการคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภา จะดำรงตำแหน่งเลขานุการคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาอื่นอีกมิได้

ข้อ ๗๘ การสรรหาสมาชิกให้ดำรงตำแหน่งกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาตามข้อ ๗๗ ให้ที่ประชุมวุฒิสภาดังคณะกรรมการสามัญชั้นคณะหนึ่งมีจำนวนสิบห้าคน และให้สมาชิกแต่ละคนแสดงความจำนงโดยยื่นต่อคณะกรรมการสามัญตามแบบที่คณะกรรมการสามัญกำหนด เพื่อที่จะดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาได้ไม่เกินสองคณะ ในกรณีที่คณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาคณะใดมีสมาชิกยื่นแสดงความจำนงจะดำรงตำแหน่งไว้น้อยกว่าหรือเกินกว่าจำนวนที่จะมีได้ในคณะกรรมการในคณะนั้น ให้ใช้วิธีเกลี่ยโดยหารือกับสมาชิกที่เกี่ยวข้องหรือใช้วิธีจับสลาก

การเลือกตั้งคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภา ให้ที่ประชุมวุฒิสภาพิจารณาเลือกจากรายชื่อสมาชิกที่ได้รับการพิจารณาจากคณะกรรมการสามัญตามวรรคหนึ่ง

ให้มีการดำเนินการสรรหาคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาตามข้อ ๗๗ ใหม่ทั้งหมดเมื่อสมาชิกที่มาจากการสรรหาหรือการเลือกตั้งชุดใหม่เข้ารับหน้าที่

ข้อ ๗๙ ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ในระหว่างคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาคณะต่าง ๆ ตามข้อ ๗๗ ที่อาจมีความไม่ชัดเจนหรืออาจมีความซ้ำซ้อนกันอยู่ และทำให้เป็นปัญหาอุปสรรคต่อการดำเนินกิจการตามภารกิจ ในกรณีนี้ให้คณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาในแต่ละคณะตั้งกล่าวนัดประชุมร่วมกันเพื่อพิจารณาหาข้อยุติ และหากไม่อาจหาข้อยุติร่วมกันได้ ให้เสนอเรื่องต่อวุฒิสภาเพื่อให้วุฒิสภาพิจารณาดังคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเฉพาะกรณีนั้นต่อไป

ข้อ ๘๐ ให้วุฒิสภาดังคณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภาชั้นคณะหนึ่ง ประกอบด้วยประธานวุฒิสภาหรือรองประธานวุฒิสภาที่ได้รับมอบหมายคนหนึ่งเป็นประธานคณะกรรมการ ผู้แทนคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาตามข้อ ๗๗ วรรคสอง ทุกคณะ และเลขาธิการวุฒิสภาเป็นกรรมการ และให้ที่ประชุมวุฒิสภาเลือกตามข้อ ๘๑ อีกไม่เกินเจ็ดคน มีอำนาจหน้าที่กระทำการ พิจารณาสอบสวนหรือศึกษาเรื่องใด ๆ เกี่ยวกับเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือเรื่องอื่นใดตามที่วุฒิสภามอบหมายหรือตามที่ประธานมอบหมาย

(๒) ติดตามมติและตรวจรายงานการประชุมของวุฒิสภา

(๓) กระทำการหรือพิจารณาเรื่องใด ๆ ที่ไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการอื่นของวุฒิสภา

(๔) ประสานงานระหว่างวุฒิสภากับสภาผู้แทนราษฎร คณะรัฐมนตรี องค์กรตามรัฐธรรมนูญ และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องในกิจการของวุฒิสภา

(๕) ประสานงานกับคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาทุกคณะและสมาชิกเกี่ยวกับการพิจารณารายชื่อสมาชิกหรือบุคคลใด ๆ ที่จะเสนอให้ที่ประชุมวุฒิสภาเลือกตั้งเป็นกรรมการสามัญหรือกรรมการวิสามัญตามข้อ ๘๑ หรือข้อ ๑๐๒ แล้วแต่กรณี เพื่อให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย เหมาะสม

และเป็นธรรมเนียม

(๖) ดำเนินงานทางด้านวิชาการ ข้อมูลข่าวสาร การสารสนเทศ เพื่อสนับสนุนกิจการของวุฒิสภา

(๗) รับคำร้องเรียนหรือเรื่องราวร้องทุกข์ของราษฎรเพื่อมอบต่อคณะกรรมการการคณะต่าง ๆ หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณา

(๘) เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลงานของวุฒิสภา

(๙) เสนอแนะต่อประธานวุฒิสภาเกี่ยวกับการพัฒนาระบบงานวุฒิสภาและการดำเนินกิจการในด้านต่าง ๆ ของวุฒิสภา

(๑๐) เสนอแนะต่อประธานวุฒิสภาเกี่ยวกับการกำหนดรายละเอียดของงบประมาณและการแปรญัตติงบประมาณรายจ่ายประจำปีในส่วนของวุฒิสภาและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

(๑๑) เสนอแนะต่อประธานวุฒิสภาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการและสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ให้แก่สมาชิกวุฒิสภา

คณะกรรมการตามวรรคหนึ่งให้มีวาระการดำรงตำแหน่งเช่นเดียวกับคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภา

ข้อ ๘๑ ภายใต้บังคับข้อ ๗๘ และข้อ ๘๐ การเลือกตั้งคณะกรรมการสามัญหรือคณะกรรมการวิสามัญ ให้ที่ประชุมวุฒิสภาเลือกจากรายชื่อที่สมาชิกเสนอ โดยต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าห้าคน

ในการเลือกคณะกรรมการวิสามัญเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญหรือร่างพระราชบัญญัติ ให้คณะรัฐมนตรี ศาลรัฐธรรมนูญ ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง หรือองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ เสนอรายชื่อได้ไม่เกินหนึ่งในห้าของจำนวนกรรมการทั้งหมด แต่ในการเลือกคณะกรรมการวิสามัญเพื่อกระทำกิจการในเรื่องอื่น ๆ ให้ประกอบด้วยบุคคลที่มีได้เป็นสมาชิกมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสาม แต่ไม่เกินกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด

การออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งคณะกรรมการ ให้สมาชิกออกเสียงลงคะแนนโดยเลือกบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อเท่ากับจำนวนกรรมการที่จะเลือกตั้งตามวิธีที่ประธานของที่ประชุมกำหนด

ให้ประธานวุฒิสภาและเลขาธิการวุฒิสภาเป็นผู้รับผิดชอบในการตรวจนับคะแนน และให้ประธานวุฒิสภาแจ้งผลการตรวจนับคะแนนและประกาศรายชื่อผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นกรรมการในการประชุมครั้งนั้นหรือครั้งต่อไป

ให้ถือว่าผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นกรรมการดำรงตำแหน่งกรรมการนับแต่วันที่วุฒิสภาลงมติเลือกตั้ง

ข้อ ๘๒ การเลือกคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งเข้าชื่อเสนอ ให้ตั้งจากผู้แทนของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่เข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัตินั้น จำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมด

ข้อ ๘๓ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่ประธานวุฒิสภาวินิจฉัยว่ามีสาระสำคัญเกี่ยวกับเด็ก เยาวชน สตรี และผู้สูงอายุ หรือผู้พิการหรือทุพพลภาพ หากวุฒิสภามิได้พิจารณาโดยกรรมการเต็มสภา ให้วุฒิสภاتั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นประกอบด้วยผู้แทนองค์การเอกชนเกี่ยวกับบุคคลประเภทนั้นมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมด ทั้งนี้ โดยมีสัดส่วนหญิงและชายที่ใกล้เคียงกัน

ข้อ ๘๔ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่จึงจะเป็นองค์ประชุม และให้นำข้อบังคับนี้เฉพาะที่เกี่ยวกับการประชุมวุฒิสภามาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๘๕ ให้คณะกรรมการแต่ละคณะเลือกตั้งประธาน รองประธาน เลขานุการ โฆษก และตำแหน่งอื่นตามความจำเป็นจากกรรมการในคณะนั้น ๆ

ให้กรรมการผู้มีอายุสูงสุดซึ่งอยู่ในที่ประชุมของคณะกรรมการเป็นประธานชั่วคราวของที่ประชุมเพื่อดำเนินการตามวาระหนึ่ง

ให้มีผู้ช่วยเลขานุการคนหนึ่งประจำคณะกรรมการแต่ละคณะ โดยให้คณะกรรมการแต่งตั้งจากรายชื่อข้าราชการสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาตามรายชื่อที่เลขาธิการวุฒิสภาเสนอ

ในส่วนของคณะกรรมการวิสามัญประจำวุฒิสภา การเลือกตำแหน่งต่าง ๆ ตามวาระหนึ่งให้ดำเนินการใหม่ทั้งหมดเมื่อปฏิบัติหน้าที่ครบหนึ่งปีหกเดือนนับจากวันที่ได้รับแต่งตั้ง

ข้อ ๘๖ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินงาน คณะกรรมการวิสามัญประจำวุฒิสภาอาจตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเป็นที่ปรึกษา ผู้ชำนาญการ นักวิชาการ และเลขานุการประจำคณะกรรมการก็ได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่ประธานวุฒิสภากำหนด

ข้อ ๘๗ คณะกรรมการมีอำนาจตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาปัญหาอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการได้ แล้วรายงานคณะกรรมการภายในเวลาที่คณะกรรมการกำหนด และให้นำข้อบังคับว่าด้วยกรรมการมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่คณะอนุกรรมการกระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใดไม่เสร็จตามเวลาที่กำหนด ให้ประธานคณะอนุกรรมการขออนุญาตขยายเวลาต่อที่ประชุมคณะกรรมการ

คณะอนุกรรมการแต่ละคณะประกอบด้วยอนุกรรมการมีจำนวนไม่เกินสิบคน โดยประธานและรองประธานคณะอนุกรรมการต้องตั้งจากบุคคลที่เป็นกรรมการในคณะนั้น

คุณสมบัติและหลักเกณฑ์การตั้งอนุกรรมการซึ่งมิใช่กรรมการในคณะ ให้เป็นไปตามระเบียบที่ประธานวุฒิสภากำหนด

ข้อ ๘๘ การออกคำสั่งเรียกเอกสารจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความเห็นในกิจการที่กระทำ หรือในเรื่องที่พิจารณาสอบสวนหรือศึกษาอยู่ตามมาตรา ๑๓๕ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ ให้ทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อประธานคณะกรรมการ หรือผู้ปฏิบัติหน้าที่ แทนประธานคณะกรรมการ

ในกรณีที่บุคคลตามวรรคหนึ่งเป็นข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ให้ประธานคณะกรรมการแจ้งให้รัฐมนตรี ซึ่งบังคับบัญชาหรือกำกับดูแลหน่วยงานที่บุคคลนั้นสังกัดทราบเพื่อมีคำสั่งแจ้งให้บุคคลนั้นดำเนินการ หนังสือนัดประชุมคณะกรรมการนอกจากครั้งแรกให้เลขานุการคณะกรรมการ หรือผู้ทำหน้าที่แทนเลขานุการคณะกรรมการเป็นผู้ลงลายมือชื่อ

ข้อ ๘๙ สมาชิกและผู้ซึ่งได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการมีสิทธิเข้าฟังการประชุม คณะกรรมการ

ในกรณีประชุมลับผู้ที่เข้าฟังการประชุมได้ต้องเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการประชุม และได้รับอนุญาตจากประธานของที่ประชุม

ข้อ ๙๐ ภายใต้บังคับข้อ ๘๙ ผู้เสนอญัตติมีสิทธิชี้แจงแสดงความเห็นในที่ประชุม คณะกรรมการได้ตลอดเรื่อง ส่วนผู้แปรญัตติมีสิทธิชี้แจงแสดงความเห็นได้เฉพาะที่แปรญัตติไว้ การชี้แจงแสดงความเห็นตามวรรคหนึ่ง ผู้เสนอญัตติหรือผู้แปรญัตติอาจมอบหมาย เป็นหนังสือให้สมาชิกอื่นกระทำแทนได้ โดยยื่นต่อประธานคณะกรรมการ

ข้อ ๙๑ ให้เลขาธิการวุฒิสภาประกาศกำหนดการประชุมคณะกรรมการไว้ ณ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา และมีหนังสือนัดผู้เสนอญัตติหรือผู้แปรญัตติให้มาชี้แจงประกอบญัตติ หรือคำแปรญัตติ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๙๒ ถ้าผู้แปรญัตติหรือผู้รับมอบหมายไม่มาชี้แจงต่อคณะกรรมการตามนัด จนเวลาล่วงไปเกินกว่าสามสิบนาทีนับแต่เวลาที่คณะกรรมการได้เริ่มพิจารณาคำแปรญัตติใด คำแปรญัตตินั้น เป็นอันตกไป เว้นแต่คณะกรรมการจะพิจารณาเห็นสมควรผ่อนผันให้เป็นกรณีพิเศษก่อนเสร็จการพิจารณา เรื่องนั้น

ข้อ ๙๓ ถ้าผู้แปรญัตติหรือผู้รับมอบหมายไม่เห็นด้วยกับมติของคณะกรรมการในข้อใด จะสงวนคำแปรญัตติในข้อนั้นไว้เพื่อขอให้วุฒิสภาวินิจฉัยก็ได้

ข้อ ๙๔ กรรมการผู้ใดไม่เห็นด้วยกับมติของคณะกรรมการในข้อใด จะสงวนความเห็นของตนในข้อนั้นไว้เพื่อขอให้วุฒิสภาวินิจฉัยก็ได้

ข้อ ๙๕ เมื่อคณะกรรมการได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ หรือร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของวุฒิสภาหรือตามที่วุฒิสภามอบหมายเสร็จแล้ว ให้รายงานต่อวุฒิสภา

ในที่ประชุมวุฒิสภา คณะกรรมการมีสิทธิแถลง ชี้แจง หรือแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการกระทำดังกล่าวในวาระหนึ่ง ในการนี้คณะกรรมการจะมอบหมายให้บุคคลใด ๆ แถลงหรือชี้แจงแทนก็ได้

ข้อ ๙๖ ในการพิจารณาของคณะกรรมการ ถ้าคณะกรรมการเห็นว่า มีข้อสังเกต ที่คณะรัฐมนตรี ศาลรัฐธรรมนูญ ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง หรือองค์กรตามรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้องควรถาบ หรือควรปฏิบัติ ให้บันทึกข้อสังเกตดังกล่าวไว้ในรายงานของคณะกรรมการเพื่อให้วุฒิสภาพิจารณา

ในกรณีที่วุฒิสภาเห็นด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมการ ให้ประธานวุฒิสภาส่งรายงาน และข้อสังเกตไปยังคณะรัฐมนตรี ศาลรัฐธรรมนูญ ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง หรือองค์กรตามรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๙๗ ถ้ามีมติของวุฒิสภาให้คณะกรรมการใดกระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใดให้เสร็จภายในกำหนดเวลาใด และคณะกรรมการจะกระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องนั้นไม่เสร็จภายในเวลาที่กำหนด ประธานคณะกรรมการหรือผู้ทำหน้าที่แทนต้องรายงาน ให้ประธานวุฒิสภาทราบโดยด่วน

ในกรณีดังกล่าวตามวรรคหนึ่ง ถ้าอยู่ในระหว่างสมัยประชุมสามัญทั่วไป ให้ประธานวุฒิสภา เสนอต่อที่ประชุมวุฒิสภา และที่ประชุมวุฒิสภาอาจลงมติให้ขยายเวลาที่ได้กำหนดไว้ หรือให้ตั้งคณะกรรมการใหม่ แทนคณะเดิม หรือให้ดำเนินการอย่างอื่นสุดแต่ที่ประชุมวุฒิสภาจะเห็นสมควร แต่ถ้านอกสมัยประชุมหรืออยู่ในระหว่างสมัยประชุมสามัญนิติบัญญัติก็ให้ประธานวุฒิสภามีอำนาจอนุญาตให้ขยายเวลาที่กำหนดไว้ได้ตามที่ พิจารณาเห็นสมควร แล้วแจ้งให้วุฒิสภาทราบภายหลัง ทั้งนี้ ภายใต้งบข้อ ๑๕๒

ข้อ ๙๘ ในระหว่างที่อายุของสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลงหรือมีการยุบสภาผู้แทนราษฎร คณะกรรมการจะพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญหรือร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านความเห็นชอบจากสภาผู้แทนราษฎรมิได้ เว้นแต่จะดำเนินการตามภาระหน้าที่อื่นอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ คณะนั้น ๆ หรือตามภาระหน้าที่อื่นตามที่วุฒิสภามอบหมายต่อไป

ข้อ ๙๙ กรรมการพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (๑) สมาชิกถึงคราวออกตามวาระ
- (๒) ตาย
- (๓) ลาออก
- (๔) คณะกรรมการครบวาระตามข้อ ๗๘ หรือข้อ ๘๐
- (๕) มีการตั้งคณะกรรมการใหม่แทนคณะเดิมตามข้อ ๙๗
- (๖) วุฒิสภามีมติให้พ้นจากตำแหน่ง

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามมาตรา ๑๓๒ ของรัฐธรรมนูญ ให้กรรมการที่พ้นจากตำแหน่งตาม (๑) ทำหน้าที่ต่อไปจนกว่าสมาชิกที่ได้รับเลือกตั้งหรือสรรหาใหม่จะเข้ารับหน้าที่

เพื่อประโยชน์ในการกระทำการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของวุฒิสภา ให้กรรมการที่พ้นจากตำแหน่งตาม (๑) หรือ (๔) ทำหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะได้มีการตั้งคณะกรรมการใหม่

ข้อ ๑๐๐ ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการในคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาคณะใดว่างลง ให้ประธานคณะกรรมการแจ้งต่อประธานวุฒิสภาเพื่อขอให้วุฒิสภาตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง สำหรับคณะกรรมการวิสามัญหากตำแหน่งกรรมการในคณะใดว่างลง ประธานคณะกรรมการวิสามัญจะแจ้งต่อประธานวุฒิสภาเพื่อขอให้วุฒิสภาตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างหรือไม่ก็ได้

หมวด ๕

การพิจารณาให้บุคคลดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๑๒๑ ของรัฐธรรมนูญ

ข้อ ๑๐๑ เมื่อมีกรณีที่วุฒิสภาจะต้องพิจารณาเลือก แต่งตั้ง ให้คำแนะนำหรือให้ความเห็นชอบให้บุคคลดำรงตำแหน่งใดตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ ให้วุฒิสภาแต่งตั้งคณะกรรมการสามัญขึ้นคณะหนึ่ง มีจำนวนไม่เกินสิบห้าคน เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งนั้น รวมทั้งรวบรวมข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานอันจำเป็นสำหรับตำแหน่งนั้นเป็นกรณี ๆ ไป

ข้อ ๑๐๒ การตั้งกรรมการสามัญตามข้อ ๑๐๑ ให้ตั้งจากสมาชิกที่คณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภาเสนอชื่อ มีจำนวนสามคน จำนวนที่เหลือให้ที่ประชุมวุฒิสภาเลือกจากรายชื่อสมาชิกที่คณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาเสนอจากกรรมการคณะนั้น ๆ คณะละหนึ่งคน

ข้อ ๑๐๓ การประชุมคณะกรรมการสามัญตามข้อ ๑๐๑ ต้องมีกรรมการมาประชุม ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ จึงจะเป็นองค์ประชุม

ข้อ ๑๐๔ เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรม ของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งใดตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ คณะกรรมการสามัญตามข้อ ๑๐๑ อาจเรียกเอกสารหรือพยานหลักฐานอันจำเป็นจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นได้ตามที่เห็นสมควร รวมทั้งให้มีหนังสือเชิญบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญมาให้ข้อเท็จจริง หรือชี้แจงเกี่ยวกับประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรมที่ประสงค์จะทราบ หากปรากฏว่ามีข้อมูลหรือข้อเท็จจริงอันจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ และข้อมูลหรือข้อเท็จจริงนั้นยังไม่เป็นที่ยุติ ให้บุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มีสิทธิชี้แจงและแถลงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเพื่อความเป็นธรรม

ข้อ ๑๐๕ การประชุมคณะกรรมการสามัญตามข้อ ๑๐๑ ให้กระทำการลับ โดยผู้ที่เข้าฟังการประชุมได้ต้องเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการประชุมและได้รับอนุญาตจากประธานคณะกรรมการ

ข้อ ๑๐๖ เมื่อคณะกรรมการสามัญตามข้อ ๑๐๑ ดำเนินการตามหน้าที่เสร็จแล้ว ให้เสนอรายงานต่อประธานวุฒิสภา

รายงานดังกล่าวให้จัดทำเป็นรายงานลับ และให้ระบุข้อมูล หรือข้อเท็จจริง พยานหลักฐานอันจำเป็น พร้อมรายละเอียดเป็นรายบุคคล

ข้อ ๑๐๗ เมื่อประธานวุฒิสภาได้รับรายงานของคณะกรรมการตามข้อ ๑๐๖ แล้ว ให้ประธานวุฒิสภาบรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมเป็นเรื่องด่วน และให้เลขาธิการวุฒิสภาจัดส่งเฉพาะระเบียบวาระการประชุมวุฒิสภาและเอกสารที่เกี่ยวข้องให้สมาชิกโดยไม่ต้องจัดส่งรายงานลับของคณะกรรมการดังกล่าวไปด้วย

ข้อ ๑๐๘ ในการประชุมวุฒิสภา ให้คณะกรรมการธิการสามัญตามข้อ ๑๐๑ นำเสนอรายงานของคณะกรรมการต่อที่ประชุมวุฒิสภา โดยให้เลขาธิการวุฒิสภาแจกจ่ายสำเนารายงานลับของคณะกรรมการให้แก่สมาชิกเพื่อประกอบการพิจารณาในที่ประชุมวุฒิสภา สำเนารายงานลับดังกล่าวสมาชิกจะนำออกนอกห้องประชุมมิได้

ก่อนนำเสนอรายงานของคณะกรรมการต่อที่ประชุมวุฒิสภาตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการร้องขอต่อที่ประชุมวุฒิสภาเพื่อให้มีการดำเนินการประชุมลับ

ในกรณีที่มีได้มีการประชุมลับ ให้ประธานวุฒิสภาสั่งงดการถ่ายทอดการประชุมทางวิทยุกระจายเสียงและหรือวิทยุโทรทัศน์ ถ้ามี และให้เลขาธิการวุฒิสภาส่งรายงานลับตามวรรคหนึ่งให้คณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภาเพื่อพิจารณาก่อนว่าจะสมควรเปิดเผยหรือไม่ และถ้าคณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภาเห็นว่าไม่สมควรเปิดเผย ให้เลขาธิการวุฒิสภาแยกรายงานลับดังกล่าวออกจากรายงานการประชุมวุฒิสภาและเก็บรักษาไว้ โดยจะเปิดเผยมิได้

ข้อ ๑๐๙ เมื่อที่ประชุมวุฒิสภาได้พิจารณาเสร็จแล้ว ให้สมาชิกส่งคืนสำเนารายงานลับของคณะกรรมการสามัญตามข้อ ๑๐๑ ต่อเลขาธิการวุฒิสภาในที่ประชุมวุฒิสภา เพื่อนำไปทำลายตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ ต่อไป โดยให้ประธานคณะกรรมการหรือผู้ที่ประธานคณะกรรมการมอบหมาย เป็นผู้กำกับในการทำลายนั้น

ข้อ ๑๑๐ ให้นำความในหมวด ๔ ว่าด้วยกรรมการมาใช้บังคับกับการดำเนินการของคณะกรรมการโดยอนุโลม เว้นแต่ที่มีบัญญัติไว้แล้วในหมวดนี้

หมวด ๖

การถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญ

ข้อ ๑๑๑ ในหมวดนี้

“ผู้ถูกกล่าวหา” หมายความว่า ผู้ที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติทำรายงานเสนอวุฒิสภาว่าข้อกล่าวหาเป็นมูล

“ผู้ดำรงตำแหน่ง” หมายความว่า บุคคลผู้ดำรงตำแหน่งที่อาจถูกถอดถอนตามรัฐธรรมนูญ และบุคคลผู้อาจถูกถอดถอนตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

“คณะกรรมการ ป.ป.ช.” หมายความว่า คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

ข้อ ๑๑๒ เมื่อมีคำร้องขอถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญ ในระหว่างสมัยประชุม ให้ประธานวุฒิสภาแจ้งให้ที่ประชุมวุฒิสภาทราบโดยเร็ว ถ้าอยู่นอกสมัยประชุม ให้ประธานวุฒิสภาแจ้งเป็นหนังสือให้สมาชิกทราบโดยเร็ว

ข้อ ๑๑๓ เมื่อประธานวุฒิสภาได้รับคำร้องขอถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๒๗๑ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ ให้ประธานวุฒิสภาดำเนินการตรวจสอบและพิจารณาว่าคำร้องขอ ถูกต้องและครบถ้วนตามมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม การทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ หรือไม่ และส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวนภายในเจ็ดวันนับแต่ วันที่ได้รับคำร้องขอ หากไม่สามารถดำเนินการได้ทัน ให้ประธานวุฒิสภาชี้แจงให้ที่ประชุมวุฒิสภาทราบ เพื่อขอขยายระยะเวลา

ในกรณีที่ประธานวุฒิสภาได้รับคำร้องขอถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๒๗๑ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญ ให้ประธานวุฒิสภาดำเนินการตรวจสอบและพิจารณาว่าคำร้องขอถูกต้องและครบถ้วน ตามมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ หรือไม่ และส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับคำร้องขอ หากไม่สามารถดำเนินการได้ทัน ให้ประธานวุฒิสภาชี้แจงให้ที่ประชุมวุฒิสภาทราบเพื่อขอขยายระยะเวลา

หลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการตรวจสอบและการพิจารณาคำร้องขอ การส่งเรื่องให้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวน และการแจ้งผลการตรวจสอบกรณีคำร้องขอไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วน ให้เป็นไปตามระเบียบที่ประธานวุฒิสภากำหนด

ข้อ ๑๑๔ เมื่อประธานวุฒิสภาได้รับรายงาน เอกสาร และความเห็นจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่มีมติชี้มูลว่าผู้ถูกกล่าวหาผู้ใดมีพฤติการณ์อย่างหนึ่งอย่างใดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๐ ให้ประธาน วุฒิสภาจัดให้มีการประชุมวุฒิสภาเพื่อพิจารณาโดยเร็ว และบรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมเป็นเรื่องด่วน

ข้อ ๑๑๕ ให้ประธานวุฒิสภามีคำสั่งให้แจกสำเนารายงานพร้อมเอกสารที่มีอยู่ และความเห็น ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้แก่สมาชิกและผู้ถูกกล่าวหา เพื่อศึกษาล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสิบห้าวันก่อนถึง วันประชุมนัดแรก ตามข้อ ๑๑๗ เว้นแต่เอกสารที่เป็นหลักฐานมีจำนวนมาก ให้สมาชิกหรือคู่กรณีตรวจดูได้ ที่ห้องเก็บหลักฐานซึ่งสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจัดไว้

สมาชิกหรือคู่กรณีมีสิทธิขอคัดสำเนาเอกสารที่เป็นหลักฐาน เว้นแต่เป็นเอกสารลับ หรือเป็นเอกสารที่ไม่ควรเปิดเผย

การคัดสำเนาเอกสารตามวรรคสอง ให้อยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของเลขาธิการวุฒิสภา หรือเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

ให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจัดทำบัญชีเอกสารเป็นลำดับให้ชัดเจน

ข้อ ๑๑๖ เอกสารทุกฉบับที่ใช้ประกอบการประชุมของวุฒิสภาหรือที่เป็นหลักฐานในเรื่องที่พิจารณาถอดถอน ให้ถือว่าเป็นเอกสารที่เปิดเผย เว้นแต่ที่ประชุมวุฒิสภามีมติเห็นเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๑๑๗ ให้ประธานวุฒิสภานัดประชุมนัดแรกภายในยี่สิบวันนับแต่วันที่ได้รับรายงานและความเห็นของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อกำหนดวันแถลงของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และผู้ถูกกล่าวหาตามข้อ ๑๒๐ และพิจารณาคำขอเพิ่มเติมพยานหลักฐานตามข้อ ๑๒๑

ข้อ ๑๑๘ ในการพิจารณาของวุฒิสภาเพื่อถอดถอนบุคคลหนึ่งบุคคลใด ให้พิจารณาโดยเปิดเผย เว้นแต่มีความจำเป็นเพื่อคุ้มครองประโยชน์สาธารณะสำคัญ

ในการพิจารณาลับ ผู้ที่จะอยู่ในที่ประชุมวุฒิสภาหรือ ณ ที่ใดในระยะเวลาที่จะฟังการพิจารณาได้ก็แต่เฉพาะสมาชิก คู่กรณี และผู้ที่ได้รับอนุญาตจากที่ประชุม และห้ามใช้เครื่องบันทึกเสียงหรือเครื่องมือสื่อสารใด ๆ ยกเว้นการบันทึกของวุฒิสภา

ข้อ ๑๑๙ ในการพิจารณาของวุฒิสภาให้ยึดสำนวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นหลัก รวมทั้งให้พิจารณาหลักฐานและเหตุผลในข้อกล่าวหาที่ชี้มูลว่าเป็นความผิดเป็นข้อ ๆ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๐

ข้อ ๑๒๐ ในวาระเริ่มแรกของการพิจารณา ให้ผู้ที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีสิทธิแถลงเปิดสำนวนตามรายงานและความเห็นของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายหลังจากนั้น ให้ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้แทนมีสิทธิแถลงคัดค้านโต้แย้งคำแถลงเปิดสำนวนหรือรายงานพร้อมความเห็นของคณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยไม่มีการซักถาม

เมื่อการแถลงตามวรรคหนึ่งเสร็จสิ้นลง ให้ที่ประชุมพิจารณาว่าควรมีการซักถามในประเด็นใดเพิ่มเติม โดยพิจารณาตามยุติติของสมาชิกที่เสนอล่วงหน้าก่อนวันประชุม

หากที่ประชุมมีมติให้มีการซักถามในประเด็นปัญหาใด ให้ตั้งคณะกรรมการซักถามขึ้นคณะหนึ่งโดยนำข้อบังคับข้อ ๑๐๑ และข้อ ๑๐๒ มาใช้บังคับและต้องกำหนดให้มีการประชุมวุฒิสภาเพื่อซักถามผู้เกี่ยวข้องภายในเจ็ดวันโดยต้องแจ้งมติให้คู่กรณีทราบโดยพลัน

การซักถามตามวรรคสามให้อยู่ในประเด็นที่ที่ประชุมกำหนด และกระทำโดยคณะกรรมการซักถามเท่านั้น

ข้อ ๑๒๑ ในการพิจารณาของวุฒิสภา ห้ามมิให้นำเอกสารหรือพยานอื่น ๆ นอกจาก พยานเอกสารตามข้อ ๑๑๙ มาสอบเพิ่มเติมให้มากขึ้นกว่าที่ปรากฏในสำนวนคณะกรรมการ ป.ป.ช. เว้นแต่ เป็นพยานเอกสารหรือพยานวัตถุสำคัญที่ผู้ถูกกล่าวหาได้นำเข้าสู่การพิจารณาในชั้นไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้ว แต่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่ยอมรับหรือไม่ยอมนำเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือมีเหตุอันสมควรแสดงได้ว่าตนไม่สามารถทราบได้ว่าต้องนำพยานดังกล่าวมาแสดงเพื่อประโยชน์ของตน หรือไม่ทราบว่าพยานดังกล่าวได้มีอยู่

การขอเพิ่มเติมพยานหลักฐานตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามมติของที่ประชุมวุฒิสภา โดยให้ยื่นคำขอก่อนการประชุมนัดแรกตามข้อ ๑๑๗ ไม่น้อยกว่าห้าวัน

ข้อ ๑๒๒ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. และผู้ถูกกล่าวหา มีสิทธิยื่นคำขอแถลงการณ์ปิดสำนวน ด้วยวาจาต่อที่ประชุมวุฒิสภา หรือยื่นคำแถลงการณ์ปิดสำนวนเป็นหนังสือได้ภายในเจ็ดวันนับแต่วันแถลง ปิดสำนวนเสร็จสิ้น

ในกรณีที่มีผู้ยื่นคำขอแถลงการณ์ปิดสำนวนด้วยวาจาต่อที่ประชุมวุฒิสภา ให้ประธานวุฒิสภา นัดประชุมเพื่อรับฟังคำแถลงการณ์ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับคำขอ หากมีการแถลงการณ์ปิดสำนวน ด้วยวาจาของทั้งสองฝ่าย ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นฝ่ายแถลงก่อน

ในกรณีที่มีผู้ยื่นคำขอแถลงการณ์เป็นหนังสือ ให้ผู้ขอจัดทำคำแถลงการณ์ปิดสำนวนเป็นหนังสือ ยื่นต่อประธานวุฒิสภาภายในเจ็ดวันนับจากวันที่ครบกำหนดตามวรรคหนึ่ง

ข้อ ๑๒๓ ให้ประธานวุฒิสภาเรียกประชุมเพื่อลงมติถอดถอนหรือไม่ถอดถอนภายในสามวัน นับแต่วันแถลงการณ์ปิดสำนวนด้วยวาจา หรือวันพ้นกำหนดให้ยื่นคำแถลงการณ์ปิดสำนวนเป็นหนังสือ

ข้อ ๑๒๔ การออกเสียงลงคะแนนถอดถอนให้กระทำโดยวิธีลงคะแนนลับ ให้เลขาธิการ วุฒิสภาจัดให้มีการลงคะแนนในคูหา โดยมีกล่องใส่บัตรลงคะแนน และจัดเตรียมบัตรลงคะแนนที่ระบุชื่อ ผู้ถูกกล่าวหา จากนั้นให้เลขาธิการวุฒิสภาขานชื่อสมาชิกเพื่อรับบัตรลงคะแนนที่หน้าคูหาลงคะแนน แล้วเข้าลงคะแนนในคูหาไปโดยลำดับ โดยให้สมาชิกกาเครื่องหมายกากบาท (X) ในช่องที่กำหนดว่า ถอดถอนหรือไม่ถอดถอน และเมื่อลงคะแนนเสร็จแล้วจึงเริ่มนับคะแนน

ข้อ ๑๒๕ ให้ประธานวุฒิสภาจัดให้มีการจับสลากเพื่อคัดเลือกสมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่าสิบคน เป็นกรรมการผู้ดำเนินการลงคะแนนและตรวจนับคะแนน

การนับคะแนนให้ขานคะแนนว่า “ถอดถอน” หรือ “ไม่ถอดถอน” พร้อมทั้งชูบัตรลงคะแนน โดยเปิดเผยให้ผู้อยู่ในที่ประชุมได้เห็นด้วย

ข้อ ๑๒๖ เมื่อวุฒิสภามีมติแล้ว ให้ประธานวุฒิสภาแจ้งมติให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ถูกกล่าวหา หรือผู้ถูกถอดถอนออกจากตำแหน่ง แล้วแต่กรณี เลขานุการคณะรัฐมนตรี และเจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่เกี่ยวข้องโดยทันที

ข้อ ๑๒๗ นับแต่เมื่อประธานวุฒิสภาได้รับรายงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามข้อ ๑๑๔ เป็นต้นไปจนเสร็จสิ้นการออกเสียงลงคะแนนตามข้อ ๑๒๕ สมาชิกจักต้องวางตนเป็นกลางและเที่ยงธรรม ไม่กล่าวหรือแสดงไม่ว่าด้วยวิธีใด ๆ ซึ่งข้อความหรือความเห็นอันจะทำให้การพิจารณาและการวินิจฉัยของที่ประชุม ต้องเสียความยุติธรรมไป เช่น

- (๑) วิพากษ์ต่อสาธารณะซึ่งการดำเนินคดีหรือคำพยานหลักฐานของฝ่ายใดในลักษณะที่ไม่เหมาะสมต่อความเป็นกลางในคดี
- (๒) ให้ความเห็นต่อสาธารณะ โดยประสงค์จะบ่งบอกให้ทราบได้ว่าตนจะมีมติเช่นใด
- (๓) ให้ความเห็นในหมู่สมาชิกอันเป็นการแสดงผิดจากข้อเท็จจริงแห่งคดี หรือเป็นการวิพากษ์โดยไม่เที่ยงธรรมซึ่งการดำเนินคดีหรือพยานหลักฐานของฝ่ายใดหรือยังผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือของบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่เกี่ยวข้องในคดี
- (๔) ชักจูงหรือชี้แนะให้สมาชิกผู้หนึ่งผู้ใดมีมติไปในทางใดในลักษณะที่เสื่อมเสียแก่เกียรติศักดิ์ของการเป็นสมาชิก

ข้อ ๑๒๘ การถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งนอกเหนือจากมาตรา ๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญ ให้นำความในหมวดนี้มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๗

การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและร่างพระราชบัญญัติ

ส่วนที่ ๑

การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

ข้อ ๑๒๙ ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญในวาระที่หนึ่ง ให้วุฒิสภาพิจารณาลงมติว่าจะรับหลักการหรือไม่รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้น ประธานวุฒิสภาอาจอนุญาตให้ผู้แทนคณะรัฐมนตรี ศาลรัฐธรรมนูญ ศาลฎีกา หรือองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ที่เกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้น แถลงหรือชี้แจงประกอบการพิจารณาของที่ประชุมวุฒิสภาก็ได้

การออกเสียงลงคะแนนในวาระที่หนึ่งชั้นรับหลักการ และในวาระที่สองชั้นพิจารณาเรียงลำดับ
มาตรา ให้ถือเสียงข้างมากของวุฒิสภา

การออกเสียงลงคะแนนในวาระที่สามต้องมีคะแนนเสียงเห็นชอบมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวน
สมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา

ข้อ ๑๓๐ การพิจารณาในวาระที่สอง ให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
โดยคณะกรรมการที่วุฒิสภาตั้ง หรือกรรมการเต็มสภา

ตามปกติ ให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญโดยคณะกรรมการที่วุฒิสภาตั้ง
การพิจารณาโดยกรรมการเต็มสภาจะกระทำต่อเมื่อสมาชิกเสนอญัตติโดยมีผู้รับรองไม่น้อยกว่าสิบคน
และที่ประชุมวุฒิสภาอนุมัติ

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญโดยกรรมการเต็มสภานั้น วุฒิสภา
จะตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาปัญหาใดโดยเฉพาะที่เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้น
ก็ได้

ข้อ ๑๓๑ เมื่อประธานวุฒิสภาได้รับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญซึ่งสภาผู้แทนราษฎร
ได้แก้ไขเพิ่มเติมเพื่อมิให้ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญจากสภาผู้แทนราษฎรตามมาตรา ๑๔๑ ของรัฐธรรมนูญแล้ว
ให้บรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมเป็นเรื่องด่วน

ให้วุฒิสภาพิจารณาร่างแก้ไขเพิ่มเติมตามวรรคหนึ่ง เพื่อมิให้ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ
การออกเสียงลงคะแนนในการแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าวต้องมีคะแนนเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมด
เท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา

ข้อ ๑๓๒ ให้นำความในหมวด ๗ ส่วนที่ ๒ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ มาใช้บังคับ
กับการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญด้วยโดยอนุโลม

ส่วนที่ ๒

การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ

ข้อ ๑๓๓ ให้มีสารบบลงวัน เดือน ปี ที่วุฒิสภาได้รับร่างพระราชบัญญัติจากสภาผู้แทนราษฎร
และวัน เดือน ปี ที่วุฒิสภาส่งร่างพระราชบัญญัติคืนไปยังสภาผู้แทนราษฎร

ข้อ ๑๓๔ เมื่อประธานวุฒิสภาได้รับร่างพระราชบัญญัติจากสภาผู้แทนราษฎรแล้ว ให้บรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมเป็นเรื่องด่วน

ข้อ ๑๓๕ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๖๘ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติให้กระทำเป็นสามวาระตามลำดับ

ข้อ ๑๓๖ ในกรณีที่มีความจำเป็นเกี่ยวกับประโยชน์สาธารณะ เมื่อสภาผู้แทนราษฎรมิมีมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติใดในวาระที่หนึ่งแล้ว ประธานวุฒิสภาอาจพิจารณามอบหมายให้คณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาคณะใดคณะหนึ่งที่เกี่ยวข้อง หรือวุฒิสภาอาจตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งมีจำนวนไม่เกินสิบห้าคน แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัตินั้นดังกล่าวเป็นพิเศษไปก็ได้ และเมื่อสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบในวาระที่สามแล้ว ให้คณะกรรมการดังกล่าวรายงานต่อประธานวุฒิสภาเป็นการด่วน ทั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของสมาชิกในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้นต่อไป

ข้อ ๑๓๗ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในวาระที่หนึ่ง ให้พิจารณาและลงมติว่าจะรับร่างพระราชบัญญัตินั้นไว้พิจารณา หรือไม่เห็นชอบด้วยกับสภาผู้แทนราษฎร

ข้อ ๑๓๘ ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว หากเป็นร่างพระราชบัญญัติที่ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งเป็นผู้เสนอ ให้ผู้แทนของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่เข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัตินั้นเป็นผู้ชี้แจงหลักการของร่างพระราชบัญญัติต่อที่ประชุมวุฒิสภา

ข้อ ๑๓๙ ในกรณีที่วุฒิสภามีมติในวาระที่หนึ่ง รับร่างพระราชบัญญัติไว้พิจารณา ให้วุฒิสภาพิจารณาในลำดับต่อไปเป็นวาระที่สอง

ข้อ ๑๔๐ การพิจารณาในวาระที่สอง ให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดยคณะกรรมการที่วุฒิสภาตั้ง หรือกรรมการเต็มสภา

ตามปกติ ให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดยคณะกรรมการที่วุฒิสภาตั้ง การพิจารณาโดยกรรมการเต็มสภาจะกระทำต่อเมื่อสมาชิกเสนอญัตติโดยมีผู้รับรองไม่น้อยกว่าสิบคนและที่ประชุมวุฒิสภาอนุมัติ

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดยกรรมการเต็มสภานั้น วุฒิสภาจะตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาปัญหาใดโดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัตินั้นก็ได้

ข้อ ๑๔๑ ในกรณีพิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดยคณะกรรมการที่วุฒิสภาดังตั้งนั้น
วุฒิสภามอบหมายให้คณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาหรือคณะกรรมการวิสามัญเป็นผู้พิจารณาก็ได้

ข้อ ๑๔๒ ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติขึ้นคณะกรรมการที่วุฒิสภาดัง สมาชิกผู้ใด
เห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติ ก็ให้เสนอคำแปรญัตติล่วงหน้าเป็นหนังสือต่อประธานคณะกรรมการ
ภายในกำหนดเจ็ดวันนับถัดจากวันที่วุฒิสภารับร่างพระราชบัญญัติไว้พิจารณา เว้นแต่วุฒิสภาก็ได้กำหนด
เป็นอย่างอื่น

การแปรญัตติ ต้องแปรเป็นรายมาตรา และให้เป็นไปตามแบบที่เลขาธิการวุฒิสภากำหนด

ข้อ ๑๔๓ เมื่อคณะกรรมการได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติเสร็จแล้ว ให้เสนอร่างพระราชบัญญัตินั้น
โดยแสดงร่างเดิมและการแก้ไขเพิ่มเติม พร้อมทั้งรายงานต่อประธานวุฒิสภา รายงานนั้นอย่างน้อยต้องระบุว่า
ได้มีหรือไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติมในมาตราใดบ้าง และถ้ามีการแปรญัตติ มติของคณะกรรมการเกี่ยวกับ
คำแปรญัตตินั้นเป็นประการใด หรือมีการสงวนคำแปรญัตติของผู้แปรญัตติ หรือมีการสงวนความเห็นของ
กรรมการ ก็ให้ระบุไว้ในรายงานด้วย

ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่า มีข้อสังเกตที่คณะรัฐมนตรี ศาลรัฐธรรมนูญ ศาลยุติธรรม
ศาลปกครอง หรือองค์กรตามรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้องควรทราบหรือควรปฏิบัติ ให้บันทึกข้อสังเกตดังกล่าว
ไว้ในรายงานของคณะกรรมการเพื่อให้ที่ประชุมวุฒิสภาพิจารณา และให้นำความในข้อ ๙๖ มาใช้บังคับ
โดยอนุโลม

ข้อ ๑๔๔ เมื่อประธานวุฒิสภาได้รับร่างพระราชบัญญัติและรายงานของคณะกรรมการ
ตามข้อ ๑๔๓ แล้ว ให้เสนอวุฒิสภาเพื่อพิจารณาต่อไป โดยให้บรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมเป็นเรื่องด่วน

ข้อ ๑๔๕ ในกรณีที่วุฒิสภามีมติให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดยกรรมการเต็มสภา
ให้ถือว่าสมาชิกทุกคนในที่ประชุมประกอบกันเป็นคณะกรรมการ และประธานของที่ประชุมมีฐานะ
เป็นประธานคณะกรรมการด้วย

การพิจารณาโดยกรรมการเต็มสภา เป็นทั้งการพิจารณาขึ้นคณะกรรมการและการพิจารณา
ของวุฒิสภาในวาระที่สองเรียงตามลำดับมารวมกันไป

ข้อ ๑๔๖ ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว ให้วุฒิสภา
พิจารณาเริ่มต้นด้วยชื่อร่าง คำปรารภ แล้วพิจารณาเรียงลำดับมาตรา และให้อภิปรายได้เฉพาะถ้อยคำ
หรือข้อความที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม หรือที่ผู้แปรญัตติสงวนคำแปรญัตติ หรือที่กรรมการสงวนความเห็นไว้
ทั้งนี้ เว้นแต่ที่ประชุมวุฒิสภาก็ได้ลงมติเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๑๔๗ เมื่อได้พิจารณาตามข้อ ๑๔๖ จนจบร่างแล้ว ให้วุฒิสภาพิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง และในการพิจารณาครั้งนี้สมาชิกอาจขอแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำได้ แต่จะขอแก้ไขเพิ่มเติมเนื้อความใดมิได้ นอกจากเนื้อความที่ยังเห็นว่าขัดแย้งกันอยู่

ข้อ ๑๔๘ เมื่อได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติในวาระที่สองเสร็จแล้ว ให้วุฒิสภาพิจารณาต่อไปในวาระที่สาม

ข้อ ๑๔๙ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในวาระที่สาม ให้ที่ประชุมวุฒิสภาลงมติว่าเห็นชอบด้วยหรือไม่เห็นชอบด้วยกับสภาผู้แทนราษฎร หรือถ้าในการพิจารณาในวาระที่สองได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติ ก็ให้ที่ประชุมวุฒิสภาลงมติว่าให้แก้ไขเพิ่มเติมหรือไม่แก้ไขเพิ่มเติม ในกรณีเช่นว่านี้ มติให้แก้ไขเพิ่มเติมให้หมายความว่าให้แก้ไขเพิ่มเติมตามที่ได้พิจารณาไว้ในวาระที่สอง และมติไม่แก้ไขเพิ่มเติมให้หมายความว่าวุฒิสภาเห็นชอบด้วยกับสภาผู้แทนราษฎรโดยไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติม การพิจารณาในวาระนี้ไม่มีการอภิปราย

ข้อ ๑๕๐ ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ เมื่อวุฒิสภามีมติเห็นชอบด้วยหรือไม่เห็นชอบด้วยกับสภาผู้แทนราษฎรหรือให้แก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติ ให้ประธานวุฒิสภาแจ้งให้สภาผู้แทนราษฎรทราบ

ข้อ ๑๕๑ ในกรณีวุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติ และสภาผู้แทนราษฎรได้ตั้งกรรมาธิการร่วมกันตามมาตรา ๑๔๗ (๓) ของรัฐธรรมนูญ เมื่อสภาผู้แทนราษฎรได้แจ้งจำนวนกรรมาธิการร่วมกันมาให้ทราบแล้ว ให้ประธานวุฒิสภาดำเนินการเพื่อให้วุฒิสภที่ตั้งกรรมาธิการร่วมกัน เมื่อคณะกรรมาธิการร่วมกันได้เสนอร่างพระราชบัญญัติที่ได้พิจารณาแล้วพร้อมกับรายงานของคณะกรรมาธิการ ให้ประธานวุฒิสภาบรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมเป็นเรื่องด่วน และให้วุฒิสภาพิจารณาลงมติว่าเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัตินั้น

ข้อ ๑๕๒ วุฒิสภาจะต้องพิจารณาร่างพระราชบัญญัติให้เสร็จภายในกำหนดเวลาตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๔๖ ของรัฐธรรมนูญ ถ้าการพิจารณาของวุฒิสภาอาจไม่เสร็จภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ประธานคณะกรรมาธิการรายงานให้ประธานวุฒิสภาทราบเพื่อดำเนินการขอให้วุฒิสภาขยายเวลาออกไปเป็นกรณีพิเศษ

เมื่อวุฒิสภาได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติเสร็จแล้ว ให้ส่งคืนไปยังสภาผู้แทนราษฎรภายในกำหนดเวลาตามมาตรา ๑๔๖ ของรัฐธรรมนูญ

ข้อ ๑๕๓ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๕๖ และมาตรา ๑๖๔ ของรัฐธรรมนูญ ในกรณีร่างพระราชบัญญัติที่วุฒิสภาให้ความเห็นชอบแล้ว ก่อนที่จะส่งร่างพระราชบัญญัตินั้นไปยังสภาผู้แทนราษฎร หากมีข้อความผิดพลาดซึ่งเกิดขึ้นในระหว่างการพิจารณาของวุฒิสภา ประธานวุฒิสภาอาจขอปรึกษาหรือสมาชิกเสนอญัตติโดยมีผู้รับรองไม่น้อยกว่ายี่สิบคนให้นำร่างพระราชบัญญัตินั้นกลับมาทบทวนข้อผิดพลาดนั้นได้ หากที่ประชุมวุฒิสภาลงมติเห็นชอบด้วยคะแนนเสียงข้างมาก ก็ให้ดำเนินการได้

การขอปรึกษาหรือญัตติตามวรรคหนึ่งต้องระบุประเด็นที่จะขอกลับมาทบทวนและให้เหตุผลที่ชัดเจน

การพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมให้กระทำได้เท่าที่จำเป็นและให้กระทำโดยกรรมาธิการเต็มสภา

ข้อ ๑๕๔ เมื่อสภาผู้แทนราษฎรมิมีมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม หรือร่างพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่ายแล้ว ให้วุฒิสภاتั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญชั้นคณะหนึ่งมีจำนวนตามที่ที่ประชุมวุฒิสภากำหนดเพื่อพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัตินั้นดังกล่าว

ข้อ ๑๕๕ เมื่อวุฒิสภาได้รับร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม หรือร่างพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่ายจากสภาผู้แทนราษฎร ให้ประธานวุฒิสภาส่งร่างพระราชบัญญัตินั้นไปยังคณะกรรมาธิการวิสามัญตามข้อ ๑๕๔ เป็นการด่วน และให้คณะกรรมาธิการพิจารณาและรายงานความเห็นต่อประธานวุฒิสภาให้แล้วเสร็จภายในสิบวันนับแต่วันที่ได้รับร่างพระราชบัญญัตินั้นดังกล่าว การพิจารณาในชั้นคณะกรรมาธิการนี้ไม่มีการแปรญัตติ

เมื่อประธานวุฒิสภาได้รับร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม หรือร่างพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่าย พร้อมทั้งรายงานความเห็นของคณะกรรมาธิการตามวรรคหนึ่ง ให้บรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมเป็นเรื่องด่วน

ข้อ ๑๕๖ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติตามข้อ ๑๕๕ ให้วุฒิสภาพิจารณาและลงมติว่าจะเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบกับร่างพระราชบัญญัตินั้นดังกล่าว

ในการพิจารณาครั้งนี้สมาชิกจะขอแก้ไขเพิ่มเติมมิได้

ส่วนที่ ๓

การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญหรือร่างพระราชบัญญัติ
ที่รัฐสภามีมติเห็นชอบให้พิจารณาต่อไปตามมาตรา ๑๕๓ ของรัฐธรรมนูญ

ข้อ ๑๕๗ เมื่อรัฐสภามีมติให้ความเห็นชอบให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญหรือร่างพระราชบัญญัติต่อไปตามมาตรา ๑๕๓ ของรัฐธรรมนูญ ถ้าร่างพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญหรือร่างพระราชบัญญัตินั้นค้างการพิจารณาอยู่ในวาระใด ก็ให้วุฒิสภาพิจารณาต่อไปในวาระนั้น
และให้ประธานวุฒิสภาบรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมเป็นเรื่องด่วน

ในการนี้ระยะเวลาการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญหรือร่างพระราชบัญญัติ
ที่ค้างการพิจารณาอยู่ในวุฒิสภา ให้เริ่มนับระยะเวลาใหม่ตามที่กำหนดในมาตรา ๑๕๖ ของรัฐธรรมนูญ
ตั้งแต่วันที่รัฐสภามีมติเห็นชอบ

ข้อ ๑๕๘ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญหรือร่างพระราชบัญญัติ
ที่ค้างการพิจารณา ให้ดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไปตามที่กำหนดไว้ในหมวด ๗ ว่าด้วยการพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและร่างพระราชบัญญัติ

หมวด ๘

การตั้งกระทู้ถาม

ข้อ ๑๕๙ การตั้งกระทู้ถาม ให้เสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือยื่นต่อประธานวุฒิสภา โดยมีข้อความ
เป็นคำถามในข้อเท็จจริงหรือนโยบาย และให้แสดงความประสงค์ด้วยว่าจะให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา
หรือจะให้ตอบในที่ประชุมวุฒิสภา

ข้อเท็จจริงใด ๆ ที่อ้างประกอบกระทู้ถาม ต้องเป็นข้อเท็จจริงที่ผู้ตั้งกระทู้ถามรับรองว่าถูกต้อง
แม้จะมีได้ยืนยันรับรองไว้ในกระทู้ถามก็ตาม และถ้าจำเป็นจะต้องมีคำชี้แจงประกอบ ก็ให้ระบุแยกเป็นส่วนหนึ่ง
ต่างหาก

คำถาม ข้อเท็จจริงที่อ้าง ตลอดจนคำชี้แจงประกอบ ต้องไม่พุ่มเฟิย วนเวียน ซ้ำซาก
หรือมีลักษณะเป็นทำนองอภิปราย

ข้อ ๑๖๐ กระทู้ถามแต่ละกระทู้ นั้น ให้ตั้งถามและซักถามได้เฉพาะคนเดียว

ข้อ ๑๖๑ กระทู้ถามต้องไม่มีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นเชิงประชด เสียดสี หรือกลั่นแกล้งใส่ร้าย
- (๒) เคลือบคลุมหรือเข้าใจยาก
- (๓) เป็นเรื่องที่ได้ตอบแล้ว หรือชี้แจงแล้วว่าไม่ตอบ
- (๔) เป็นการให้ออกความเห็น
- (๕) เป็นปัญหาข้อกฎหมาย
- (๖) เป็นเรื่องที่ไม่มีความสำคัญ
- (๗) เป็นเรื่องส่วนตัวของบุคคลใด ๆ เว้นแต่ที่เกี่ยวกับการงานในหน้าที่ราชการ

ข้อ ๑๖๒ กระทู้ถามตามข้อ ๑๖๑ (๓) นั้น จะตั้งถามขึ้นใหม่ได้ ในเมื่อมีสาระสำคัญต่างกัน หรือพฤติการณ์ในขณะที่มีกระทู้ถามครั้งนั้นได้เปลี่ยนแปลงไปจากเมื่อตั้งกระทู้ถามครั้งก่อน

ข้อ ๑๖๓ กรณีที่เกี่ยวกับประโยชน์สำคัญของแผ่นดินหรือมีเหตุฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนในอันที่จะรักษาความปลอดภัยสาธารณะหรือป้องกันภัยพิบัติสาธารณะ หรือกระทบกระเทือนต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมหรือเสรีภาพของประชาชนอย่างร้ายแรง หรือกระทบกระเทือนต่อสัมพันธไมตรีระหว่างประเทศซึ่งเป็นเรื่องที่รัฐมนตรีควรจะต้องชี้แจงหรือดำเนินการโดยทันทีนั้น จะตั้งกระทู้ถามด่วนก็ได้

ข้อ ๑๖๔ ให้เป็นอำนาจของประธานวุฒิสภาที่จะวินิจฉัยว่ากระทู้ถามใดที่สมาชิกตั้งถามมาเป็นหรือไม่เป็นกระทู้ถามตามข้อ ๑๕๙ ข้อ ๑๖๑ ข้อ ๑๖๒ หรือข้อ ๑๖๓ และให้ประธานวุฒิสภาวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับกระทู้ถามนั้น

การวินิจฉัยดังกล่าวในวรรคหนึ่งเป็นประการใด ให้เลขาธิการวุฒิสภาแจ้งให้ผู้ตั้งกระทู้ถามทราบภายในห้าวันนับแต่วันที่ประธานวุฒิสภาวินิจฉัย

ข้อ ๑๖๕ ให้ประธานวุฒิสภาจัดส่งกระทู้ถามไปยังรัฐมนตรีผู้ซึ่งถูกตั้งกระทู้ถาม ในกรณีที่เป็นการกระทู้ถามที่ต้องตอบในราชกิจจานุเบกษา ให้ประธานวุฒิสภาแจ้งรัฐมนตรีผู้ซึ่งถูกตั้งกระทู้ถาม เพื่อดำเนินการตอบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รัฐมนตรีได้รับกระทู้ถามนั้น และหากรัฐมนตรีได้ตอบแล้วในราชกิจจานุเบกษา หรือมีเหตุขัดข้องไม่ตอบภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้เลขาธิการวุฒิสภาแจ้งให้ผู้ตั้งกระทู้ถามทราบ

ในกรณีที่เป็นการตั้งกระทู้ถามที่ต้องตอบในที่ประชุมวุฒิสภา ให้บรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมวุฒิสภาภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ส่งไปตามวรรคหนึ่ง แต่ในกรณีที่เป็นการตั้งกระทู้ถามด่วน ให้ประธานวุฒิสภาจัดส่งกระทู้ถามนั้นไปยังรัฐมนตรีผู้ซึ่งถูกตั้งกระทู้ถามและให้แจ้งไปด้วยว่าได้กำหนดให้ผู้ตั้งกระทู้ถามถามเรื่องนั้นในการประชุมครั้งใด การกำหนดเวลาดังกล่าวให้ประธานวุฒิสภาคำนึงถึงความสำคัญของเหตุการณ์และความสนใจของประชาชนซึ่งควรจะได้ทราบโดยปัจจุบันนั้นเป็นหลักพิจารณา หากประธานวุฒิสภาไม่อาจบรรจุกระทู้ถามเข้าระเบียบวาระการประชุมวุฒิสภาได้ภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าวให้แจ้งเหตุขัดข้องให้ที่ประชุมวุฒิสภาและผู้ตั้งกระทู้ถามทราบ

ข้อ ๑๖๖ การตอบกระทู้ถาม ให้นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายมารับผิดชอบในการบริหารราชการแผ่นดินเรื่องนั้นเป็นผู้ตอบ เว้นแต่นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีนั้นไม่อยู่โดยมีเหตุจำเป็นอันมีอาจหลีกเลี่ยงได้ หรือติดราชการสำคัญ จะมอบหมายให้รัฐมนตรีอื่นเป็นผู้ตอบกระทู้ถามนั้นได้ โดยแจ้งเป็นหนังสือยื่นต่อประธานวุฒิสภาก่อนหรือในวันประชุมวุฒิสภาในเรื่องดังกล่าว

ในการตอบกระทู้ถาม นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีจะขอเลื่อนการตอบกระทู้ถามก็ได้ แต่ต้องชี้แจงเหตุผลในที่ประชุมวุฒิสภา หรือแจ้งล่วงหน้าเป็นหนังสือยื่นต่อประธานวุฒิสภาและให้กำหนดว่าจะตอบได้เมื่อใด

ข้อ ๑๖๗ เมื่อถึงระเบียบวาระกระทู้ถาม ให้ประธานของที่ประชุมอนุญาตให้ถามตามลำดับในการถามมิให้ชี้แจงหรืออ่านคำชี้แจงประกอบ

ข้อ ๑๖๘ ผู้ตั้งกระทู้ถามมีสิทธิถอนกระทู้ถามได้และเมื่อถึงระเบียบวาระกระทู้ถามของผู้ใด ถ้าผู้ตั้งกระทู้ถามไม่ถาม หรือไม่อยู่ในที่ประชุมวุฒิสภา ให้ถือว่ากระทู้ถามนั้นตกไป

ข้อ ๑๖๙ เมื่อรัฐมนตรีได้ตอบแล้ว ผู้ตั้งกระทู้ถามมีสิทธิซักถามได้อีกหนึ่งครั้ง เว้นแต่จะขอซักถามต่อไปเพราะคำตอบยังไม่หมดประเด็น และประธานของที่ประชุมอนุญาตในการซักถามนั้น ผู้ตั้งกระทู้ถามมีสิทธิที่จะชี้แจงข้อเท็จจริงประกอบได้เท่าที่จำเป็น

ข้อ ๑๗๐ ในการประชุมวุฒิสภาครั้งหนึ่ง ๆ ให้บรรจุกระทู้ถามได้ไม่เกินห้ากระทู้ แต่ถ้าหากมีกรณีจำเป็นหรือเร่งด่วน ประธานวุฒิสภาจะบรรจุกระทู้ถามเกินห้ากระทู้ก็ได้ การถามและการตอบกระทู้ถามในการประชุมวุฒิสภาครั้งหนึ่ง ๆ ให้มีกำหนดระยะเวลาไม่เกินสองชั่วโมง

ข้อ ๑๗๑ ในการประชุมวุฒิสภาครั้งหนึ่ง ๆ มิให้ผู้ตั้งกระทู้ถามคนเดียวกันถามเกินหนึ่งกระทู้ เว้นแต่ไม่มีกระทู้ถามของสมาชิกอื่นเหลืออยู่

ข้อ ๑๗๒ กระทู้ถามใดที่สมาชิกภาพของผู้ตั้งกระทู้ถามสิ้นสุดลง ให้ถือว่ากระทู้ถามนั้น เป็นอันตกไป

ข้อ ๑๗๓ กระทู้ถามใดที่รัฐมนตรียังมีได้ตอบ ให้เป็นอันตกไปเมื่อคณะรัฐมนตรีทั้งคณะ พ้นจากตำแหน่ง

หมวด ๙ การเปิดอภิปรายทั่วไป

ข้อ ๑๗๔ การขอเปิดอภิปรายทั่วไปตามมาตรา ๑๖๑ ของรัฐธรรมนูญ ให้ทำเป็นหนังสือ ยื่นต่อประธานวุฒิสภา โดยระบุให้ชัดเจนว่าจะให้คณะรัฐมนตรีแถลงข้อเท็จจริงหรือชี้แจงปัญหาสำคัญ เกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดินในเรื่องใด

ให้ประธานวุฒิสภาแจ้งการขอเปิดอภิปรายทั่วไปตามวรรคหนึ่งไปยังนายกรัฐมนตรี และให้บรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมเป็นเรื่องด่วน

ข้อ ๑๗๕ เมื่อคณะรัฐมนตรีได้แถลงข้อเท็จจริงหรือชี้แจงปัญหาสำคัญเกี่ยวกับการบริหาร ราชการแผ่นดินในเรื่องที่ขอเปิดอภิปรายทั่วไปแล้ว สมาชิกมีสิทธิที่จะอภิปรายซักถามได้

ข้อ ๑๗๖ รัฐมนตรีเท่านั้นที่มีสิทธิจะอภิปรายตอบข้อซักถาม รัฐมนตรีจะตอบสมาชิกที่ซักถามและอภิปรายในเรื่องที่ขอเปิดอภิปรายทั่วไปทีละคน เป็นลำดับไป หรือจะรวบรวมตอบครั้งละหลายคนก็ได้

ข้อ ๑๗๗ ในการอภิปรายนั้น นอกจากที่กำหนดไว้ในหมวดนี้แล้ว ให้นำความในหมวด ๓ ส่วนที่ ๓ การอภิปราย มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๑๐ การรักษาระเบียบและความเรียบร้อย

ข้อ ๑๗๘ สถานที่ประชุมวุฒิสภาย่อมเป็นที่เคารพและเป็นเขตหวงห้าม ผู้เข้าไปต้อง ประพฤติตนให้เรียบร้อย มีสัมมาคารวะ และต้องแต่งกายตามที่ประธานวุฒิสภากำหนด บุคคลอื่นที่มีใช้ สมาชิกวุฒิสภาหรือเจ้าหน้าที่รัฐสภา เมื่อหมดภารกิจต้องออกนอกสถานที่ประชุมวุฒิสภา

ห้ามใช้เครื่องมือสื่อสารใด ๆ ซึ่งก่อให้เกิดการรบกวน และห้ามสูบบุหรี่ในที่ประชุมวุฒิสภา การแต่งกายของสมาชิกนั้น ให้แต่งเครื่องแบบสมาชิกรัฐสภา หรือสากลนิยม หรือชุดพระราชทาน หรือตามที่ประธานวุฒิสภากำหนด

ข้อ ๑๗๙ ผู้ใดฝ่าฝืนข้อบังคับนี้ ประธานของที่ประชุมมีอำนาจเตือน ห้ามปราม ให้ออน คำพูด ห้ามพูดในเรื่องที่กำลังปรึกษากันอยู่ ให้นำตัวออกมาในที่ประชุมวุฒิสภา หรือสั่งให้ออกไปจากที่ประชุม วุฒิสภาครั้งนั้นโดยมีหรือไม่มีกำหนดเวลาก็ได้

ในกรณีที่ประธานของที่ประชุมสั่งให้ผู้ใดออกจากที่ประชุมวุฒิสภา หากผู้นั้นขัดขืน ประธาน ของที่ประชุมมีอำนาจสั่งเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยให้นำตัวออกจากสถานที่ประชุมวุฒิสภา หรือออกไป ให้พ้นบริเวณที่ประชุมวุฒิสภา

คำสั่งของประธานของที่ประชุมตามข้อนี้ ผู้ใดจะโต้แย้งมิได้

ข้อ ๑๘๐ การรักษาระเบียบและความเรียบร้อยในส่วนที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอกที่จะเข้ามา ในที่ประชุมวุฒิสภาหรือบริเวณที่ประชุมวุฒิสภาหรือเข้าฟังการประชุมของวุฒิสภา ตลอดจนมารยาทของบุคคล เช่นว่านั้น และการโฆษณาข้อความเกี่ยวกับการประชุมปรึกษาของวุฒิสภา ให้เป็นไปตามระเบียบที่ประธาน วุฒิสภากำหนดไว้

หมวด ๑๑

บทสุดท้าย

ข้อ ๑๘๑ ถ้าประธานของที่ประชุมขอปรึกษา หรือสมาชิกเสนอญัตติโดยมีผู้รับรอง ไม่น้อยกว่าสิบคน ให้งดใช้ข้อบังคับข้อใดข้อหนึ่งทั้งหมดหรือบางส่วนเป็นการชั่วคราวเฉพาะกรณี หากที่ประชุมวุฒิสภาลงมติเห็นชอบด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกในที่ประชุมวุฒิสภา ก็ให้งดใช้ข้อบังคับนั้นได้

ข้อ ๑๘๒ ถ้ามีปัญหาที่จะต้องตีความข้อบังคับนี้ ให้เป็นอำนาจของวุฒิสภาที่จะวินิจฉัย และเมื่อที่ประชุมวุฒิสภาได้ลงมติวินิจฉัยโดยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมด เท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภาเป็นประการใดแล้ว ให้ถือว่าคำวินิจฉัยนั้นเป็นเด็ดขาด

การขอให้ที่ประชุมวุฒิสภาวินิจฉัยตามวรรคหนึ่ง อาจกระทำได้โดยประธานของที่ประชุม ขอปรึกษา หรือสมาชิกเสนอญัตติโดยมีผู้รับรองไม่น้อยกว่าสิบคน

ข้อ ๑๘๓ การขอแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับนี้ ต้องเสนอเป็นญัตติโดยมีสมาชิกรับรอง ไม่น้อยกว่ายี่สิบคน

ญัตติแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับให้ทำเป็นร่างข้อบังคับโดยแบ่งเป็นข้อ และต้องมีบันทึกหลักการ และเหตุผลประกอบด้วย

การพิจารณาญัตติในข้อนี้ ให้นำความในหมวด ๗ ว่าด้วยการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญและร่างพระราชบัญญัติ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๑๘๔ ในระหว่างสมัยประชุม ถ้ามีกรณีที่จะพิจารณาอนุญาตหรือไม่อนุญาต ให้มีการจับ คุมขัง หรือหมายเรียกตัวสมาชิกไปทำการสอบสวนในฐานะเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญาตามมาตรา ๑๓๑ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญ หรือมีกรณีที่จะพิจารณาอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้มีการพิจารณาคดีอาญาที่สมาชิกถูกฟ้องตามมาตรา ๑๓๑ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญ ให้ประธานวุฒิสภาบรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมเป็นเรื่องด่วน

ข้อ ๑๘๕ ในกรณีที่ประธานวุฒิสภาสั่งให้ปล่อยสมาชิกที่ถูกจับตามมาตรา ๑๓๑ วรรคสอง หรือที่ถูกคุมขังตามมาตรา ๑๓๑ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญ ให้ประธานของที่ประชุมแจ้งต่อที่ประชุมวุฒิสภา ในโอกาสแรกที่มีการประชุมวุฒิสภา

ข้อ ๑๘๖ ในกรณีที่บุคคลซึ่งได้รับความเสียหายประสงค์จะให้มีการโฆษณาคำชี้แจง ตามมาตรา ๑๓๐ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญ ให้บุคคลนั้นยื่นคำร้องขอต่อประธานวุฒิสภาตามแบบที่กำหนด คำร้องขอตามวรรคหนึ่ง ต้องมีข้อความเป็นข้อเท็จจริงโดยไม่มีลักษณะเป็นความผิดอาญา หรือละเมิดสิทธิในทางแพ่งต่อบุคคลอื่น

เมื่อประธานวุฒิสภาได้รับคำร้องขอดังกล่าว ให้ส่งคำร้องขอนั้นไปยังคณะกรรมการวิสามัญ กิจการวุฒิสภาเป็นการด่วน เพื่อที่คณะกรรมการจะได้พิจารณาคำร้องขอดังกล่าวต่อไป และให้คณะกรรมการ พิจารณาและรายงานความเห็นต่อประธานวุฒิสภาให้แล้วเสร็จภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่รับคำร้องขอ เพื่อประธานวุฒิสภาจะได้ดำเนินการต่อไป

ให้เลขาธิการวุฒิสภาดำเนินการโฆษณาคำชี้แจงดังกล่าวด้วยวิธีปิดประกาศไว้ ณ สำนักงาน เลขาธิการวุฒิสภา มีกำหนดระยะเวลาเจ็ดวันนับแต่วันที่ประธานวุฒิสภาเห็นควรจัดให้มีการโฆษณาคำชี้แจง และให้ส่งสมาชิกเพื่อทราบด้วย

ข้อ ๑๘๗ ให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจัดสภาพแวดล้อมทั้งทางสถาปัตยกรรม สารสนเทศ การสื่อสาร หรือบริการอื่นใดให้เหมาะสมต่อการปฏิบัติหน้าที่ในการประชุมของสมาชิก รวมทั้ง

(๑) จัดทำ จัดเก็บ หรือเรียกเอกสารใด ๆ เพื่อการพิจารณาหรือเผยแพร่ของวุฒิสภา ให้อยู่ในรูปแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศประเภทอื่นที่เป็นมาตรฐานเปิด หรือซึ่งคนพิการ และผู้สูงอายุสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ด้วย

(๒) จัดอุปกรณ์ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก รวมถึงผู้ช่วยสำหรับสมาชิก ซึ่งเป็นคนพิการหรือผู้สูงอายุที่มีความต้องการจำเป็นเป็นพิเศษ เพื่อให้สมาชิกสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเต็มศักยภาพ

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๑๘๘ ข้อบังคับนี้ไม่กระทบกระเทือนถึงการใดที่ได้กระทำเสร็จแล้วก่อนใช้ข้อบังคับนี้ ส่วนการใดที่ยังกระทำค้างอยู่ให้ดำเนินการต่อไปตามข้อบังคับที่ใช้ก่อนวันใช้ข้อบังคับนี้

ข้อ ๑๘๙ ให้คณะกรรมการธิการสามัญตามข้อ ๑๐๑ และคณะกรรมการวิสามัญที่มีอยู่ ก่อนวันใช้ข้อบังคับนี้ คงเป็นคณะกรรมการธิการสามัญตามข้อ ๑๐๑ และคณะกรรมการวิสามัญตามข้อบังคับนี้

ให้คณะกรรมการธิการสามัญตามข้อ ๑๐๑ และคณะกรรมการวิสามัญตามวรรคหนึ่ง ยังคงดำเนินการตามที่วุฒิสภามอบหมายต่อไปจนกว่าจะแล้วเสร็จ

ข้อ ๑๙๐ ให้นำประมวลจริยธรรมของสมาชิกวุฒิสภาและกรรมการ พ.ศ. ๒๕๔๕ มาใช้บังคับกับสมาชิกวุฒิสภาและกรรมการโดยอนุโลม จนกว่าจะได้มีการประกาศใช้ข้อบังคับว่าด้วยประมวลจริยธรรมตามมาตรา ๑๓๔ ประกอบมาตรา ๒๗๙ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญแล้ว

เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามวรรคหนึ่ง ให้วุฒิสภាตั้งคณะกรรมการวิสามัญกร่างข้อบังคับว่าด้วยประมวลจริยธรรมของสมาชิกวุฒิสภาและกรรมการตามมาตรา ๑๓๔ ประกอบมาตรา ๒๗๙ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญภายในสามสิบวันนับแต่วันประกาศใช้ข้อบังคับนี้

ข้อ ๑๙๑ ให้บรรดาระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา
ที่ใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่ข้อบังคับนี้ใช้บังคับในส่วนที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทแห่งข้อบังคับนี้มีผลใช้บังคับต่อไป
จนกว่าจะมีระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกตามข้อบังคับนี้ใช้บังคับ

.....
.....
.....

สรุปผลการดำเนินงาน

การพิจารณาขอร่างข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ.

ของ

คณะกรรมการวิสามัญขอร่างข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ.

วุฒิสภา

คณะกรรมการวิสามัญ ฯ ได้มีการประชุมเพื่อพิจารณาขอร่างข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ.

จำนวน ๕ ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ ๑ วันจันทร์ที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๑

ครั้งที่ ๒ วันศุกร์ที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๑

ครั้งที่ ๓ วันจันทร์ที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๑

ครั้งที่ ๔ วันพฤหัสบดีที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๑

ครั้งที่ ๕ วันศุกร์ที่ ๔ เมษายน ๒๕๕๑

คณะผู้รับผิดชอบในการจัดทำรายงานของคณะกรรมการวิสามัญ

ขอร่างข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ.

วุฒิสภา

นายฉัตรไชย รอดประเสริฐ ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๑

ฝ่ายเลขานุการ

นายสุรัตน์ หวังต่อลาภ	ผู้อำนวยการกลุ่มงานคณะกรรมการวิสามัญ ๒
นายพีรพล ยวงนาค	วิทยากร ๕
นางสาววิภาภรณ์ บุตรสุวรรณ	นิติกร ๕
นางสาวอรกานต์ แสงมณี	นิติกร ๔
นางสาวณัฐธิดา อติเรกสาร	นิติกร ๔
นายปริญญา แสงแก้วเขียว	นิติกร ๓
นายชาญ โชติกิตติกุล	นิติกร ๓
นางสาวดวงเดือน จันทศร	เจ้าพนักงานธุรการ ๖
นางสาววิมลมาศ คงสุข	เจ้าพนักงานธุรการ ๒
นางสาวพัชรี เวชชะ	เจ้าพนักงานธุรการ ๒
นางสาวชาลิณี เขี่ยมจะบก	เจ้าพนักงานธุรการ ๒
นางสาววรรณภา ภูวรรณ	พนักงานจ้างเหมา

◇ สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ สำนักกรรมการ ๑ กลุ่มงานคณะกรรมการวิสามัญ ๒

โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๑๖๖-๗ โทรสาร ๐ ๒๘๓๑ ๙๑๖๗ ◇

